

Upravištvstvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 24.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Zbornica fašjev in korporacij

Pred mesecem dni je Veliki fašistični svet sprejel zakon o ustanovitvi takor zване »zbornice fašjev in korporacij«, ki naj zamenja dosedajni parlament. Zakon je bil večer predložen v odobritev še ministrskemu svetu in je sedaj dobil polno veljavo. Nova zbornica se bo prvič sestala dne 23. marca prihodnjega leta, na dan dvajsete obletnice ustanovitve fašjev. S tem je v Italiji tudi formalno proglašen prehod v tako zvano ustavno obdobje fašizma.

Zakon o zbornici fašjev in korporacij je naravna dopolnitev že doslej izvedenih reform, ki tvorijo osnovo za uvedbo nove zbornice. Problem nove zbornice se je praktično postavil že takoj ob nastopu fašizma, v konkretni obliki pa zlasti po letu 1925, po likvidaciji opozicije. Leta 1933 je razvoj v to smer že tako dozor, da je Mussolini odločno napovedal konec starega parlamenta: »Poslanska zbornica je odslej nesodobna celo po svojem imenu; ona je ustanova, ki smo jo našli, ki pa niti najmanj ne odgovarja več naši miselnosti in naši fašistični ognjevitosti. S sedanjo zbornico predstavlja svet, ki smo ga uničili.«

V nasprotju s predfašistično italijansko ustavo, ki je pomenila po današnjem tolmačenju nekaj kompromis med izvršno oblastjo, posebej v kralju, in zakonodajno oblastjo, združeno v parlamentu, je fašizem že vse od leta 1925 zasledoval sistematično osamosvojitve in ojačanje izvršne oblasti, torej oblasti vlade, ki naj ne bo več odvisna od parlamenta. Tem potrebam so že v prehodni dobi skušali zadostiti trije važni zakoni. Prvi je bil zakon z dne 24. decembra 1925 o prvem ministru, predsedniku vlade, ki je odslej odgovoren za vse delo vlade, dočim so ministri poleg parlamentu in kralju odgovorni tudi njemu; Zakon z dne 31. decembra 1926 je dal izvršni oblasti pravico izdajanja pravnih norm, torej zakonov, izven rednega ustavnega postopka. Tretji je bil zakon z dne 9. decembra 1928 o ustanovitvi novega državnega organa »Velikega fašističnega sveta« kot vrhovne politične organizacije fašizma, kakor predstavlja »Narodni korporacijski svet« vrhovni organ gospodarske organizacije v državi.

Sedaj se tem vmesnim zakonom pridružuje še zakon o ustanovitvi »zbornice fašjev in korporacij«, kakor se bo odslej imenovala nova italijanska zbornica, ki naj ji skupno s senatom, toda z znatnimi omejitvami, pripada zakonodajna oblast. Ta je v opisanem razvoju skoraj povsem prešla na vlado, dočim je kot funkcija nove zbornice in senata ostalo »samo sodelovanje z vlado pri zakonodajnem delu«. Z zakonom o novi zbornici so ukinjene politične volitve v Italiji, ker bo okoli 600 članov nove zbornice imenovanih iz vrst političnih in gospodarskih ustanov fašizma in preneha njih mandat avtomatično s potekom funkcije, ki jo vrše v teh ustanovah. S tem je avtomatično urejeno stalno obnavljanje in nekako pomlajevanje nove zbornice, katere člani se tudi ne bodo več imenovali poslanci, temveč v skladu s svojo nalogo »narodni svetovalci«.

Tako so z ustanovitvijo nove zbornice uresničena temeljna načela fašizma, kakor jih označujejo fašistični ideologi: Fašizem pomenja nasprotje dosedanjih liberalno-demokratskih načel; fašistični nauk odklanja načelo o suverenosti naroda in postavlja novo načelo o suverenosti države; fašistični parlament sme in mora biti samo državni organ in tudi »narodni svetovalci« so samo državni organi; kot taki pa smejo izhajati samo iz dveh organizacij, ki danes predstavljata italijanski narod: iz fašjev kot politične in iz korporacij kot gospodarske organizacije. V skladu s temi načeli bodo člani nove zbornice predvsem člani narodnega sveta fašistične stranke, narodnega sveta korporacij in velikega fašističnega sveta, v kolikor niso že člani senata ali italijanske akademije. Predsednik vlade je po zakonu član nove zbornice in imenuje sam z dekretom vse druge člane, samo predsednik zbornice in oba podpredsednika sta imenovana s kraljevim dekretom. Za imenovanje članov zbornice veljajo pogoji, ki so veljali za dosedanje poslance, le starostna meja je od prejšnjih 30 znižana na 25 let.

Organi nove zbornice so: skupščina, splošna proračunska komisija in 12 stalnih zakonodajnih komisij. Za posamezne zadeve pa se lahko imenujejo še posebne komisije. Plenarni skupščini ne bodo predloženi v odobritev vsi zakoni, temveč samo zakoni ustavnega značaja, državni proračuni in obračuni avtonomnih državnih ustanov, od ostalih pa samo oni, za katere odredi tako razpravo vlada. Vsi osta-

IMREDY HOČE TEMELJITO IZKORISTITI DUNAJSKI USPEH

Izločil bi rad parlament in z njim opozicijske stranke ter uvedel še bolj avtoritaren režim od dosedanjega — Kanya se namerava umakniti iz politike

Budimpešta, 7. novembra. d. Na izredni seji vlade v soboto zvečer so predvsem razpravljali o pripravah za jutrišnje odprtje zasedanja madžarskega parlamenta. Jutri bo namreč na skupni seji obeh zbornic proglašena priključitev zasedenih češkoslovaških ozemelj k Madžarski. S tem bodo dobili vsi prebivalci tega ozemlja madžarsko državljanstvo, kar bo obenem tudi omogočilo vstop voditelja madžarske stranke na češkoslovaškem dr. Sándorja Jarosa z 12 poslanci v madžarski parlament. S tem bo obenem načeto tudi drugo vprašanje, s katerim se je prav tako bavila madžarska vlada na sobotni seji, na-reč preosnova vlade ki bo deloma izvršena z vstopom Jarosa v vlado kot ministra za Zgornjo Madžarsko. Razen tega je Imredyjeva vlada pripravila zakonski predlog za posebno pooblastila ministrskemu predsedniku.

V političnih krogih so mnenja, da bo skušal sedanji ministrski predsednik Imredy po priključitvi novih krajev uresni-

čiti svoj stari načrt o razširjenju vladne stranke. Nova politična stranka, h kateri bi pristopil tudi del narodne fronte pod vodstvom poslanca Reinisa, katoliške delavske organizacije, del bivših frontnih bojnikov in še nekatere druge manjše skupine, bi se imenovala madžarska fronta in naj bi predstavljala podlago za novo Imredyjevo avtoritativno smer, ki bi jo ustvaril s pooblastili, dovoljenimi mu od parlamenta. Parlament naj bi se potem skoro popolnoma izločil in z njim tudi politične stranke, ki se ne bi pridružile Imredyjevi »madžarski fronti«.

Razen tega se čuje, da je zunanji minister Kanya izrazil željo, po umiku iz političnega življenja ker je star že 60 let in ker meni, da je s priključitvijo češkoslovaških krajev dosegel dovolj velik uspeh v svoji dolgoletni politični delavnosti. Kanya je že prejšnji večer nameraval podati ostavko, vendar pa ga je Imredy vedno prepričeval, da je še nadalje ostal na svojem mestu.

Madžarske čete zasedajo dosedanje slovaško ozemlje

V Komarno so vikorakale pod vodstvom regenta Horthyja — Likvidacijska pogajanja med ČSR in Madžarsko

Budimpešta, 7. novembra. e. Večraj so madžarske čete zasedle Komarno prvo večje mesto, ki ga je Slovaška odstopila Madžarski. Regent Horthy je na konju prijahal v mesto.

Po še nepotrjenih vesteh, pričakujejo v Budimpešti prihoda zastopnikov italijanske in nemške vlade, ki bodo prisostvovali vkorakanju madžarske vojske v Košice 10. novembra. Ravno tako pričakujejo tudi prihoda lorda Rothemera, zranega madžarskega filia iz Anglije.

Mešana češkoslovaška madžarska komisija vojnih ekspertov, ki je najprej zasedala v Pragi, nato pa v Bratislavi, prispe danes v Budimpešto. Komisija je zaključila svojo prvo nalogo, ki se je nanašala na vprašanje tehnične strani zasedbe odstopljenega ozemlja. Mešana vojaška komisija se bo sedaj lotila druge naloge in začela zbirati gradivo za končno podrobno določitev meje na podlagi dunajske arbitraže.

V večeršnjim svečanostim v Komarno so prisostvovali tudi Horthyjeva soproga, predsednik madžarske vlade Imredy, ministri itd.

Praga, 7. novembra. h. Uradno poročajo: Ker je bilo z dunajsko razsodbo odrejeno, da se morata Češkoslovaška in Madžarska z neposrednimi pogajanjimi sporazumeti o vseh vprašanjih, ki so nastala v zvezi z odcepitvijo ozemlja od Češkoslovaške, se bodo ta pogajanja začela jutri v Budimpešti. S češkoslovaške strani bo vodil pogajanja poslanik v Budimpešti dr. Kober, kateremu so kot eksperti in strokovnjaki dodeljeni vojaški poveljniki Slovaške general Vev, šef tehnične službe v Bratislavi inž. Janša, direktor železniške direkcije v Bratislavi inž. Vev, direktor pošte direkcije v Bratislavi inž. Kudlak, generalni tajnik Zveze industrijcev inž. Zatkó in načelnik ekonomskega oddelka zunanjega ministrstva legacijski svetnik dr. Niderle.

Načrt za nadaljnjo okupacijo

Bratislava, 7. nov. br. Evakuacija ozemlja, ki je bilo prisojeno Madžarski, poteka brez incidentov. Danes so Madžari začeli drugo etapo, ki obsega ozemlje med Novimi Zmky in Rožnovom. Jutri bodo na daljši zasedbi na tej črti, v sredo pa bodo zasedli ozemlje južno od Lužence in

Težkoče z izpraznitvijo Karpatske Ukrajine

Užhorod, 7. nov. e. Zaradi pomanjkanja prometnih in tehničnih sredstev ter drugih težav, ki so v zvezi s kratkim rokom glede evakuacije odstopljenega ozemlja, zlasti Užhoroda in Mukačeva, kjer so bili tudi sedeži oblastev, je praška vlada začela pogajanja z budimpeštansko vlado, da se podaljša evakuacijski rok. Kljub nasprotnim vestem, ki se širijo v inozemstvu, vlada v Ukrajini popoln red.

V Karpatski Ukrajini smatrajo za edini svetli žarek v veliki naradni nesreči dejstvo, da so se iznebili okrog 50.000 židov, ki so prebivali v Užhorodu in Mukačevu.

Nejni incident v Karpatski Ukrajini

Bratislava, 7. novembra. o. »Slovaška« poroča s karpatsko-madžarske meje, da so madžarske čete prekorčile demarkacijsko črto, zaradi česar je prišlo do spopada s češkoslovaškimi četami. Ob tej priliki sta bila ranjena dva vojaka.

Madžarski dnevnik v Pragi prenehal izhajati

Praga, 7. nov. h. V Pragi izhajajoči madžarski list »Praga Magyar Hirlap« je z današnjim dnem prenehal izhajati. V poslovnem članku naglašajo, da je izpolnil svojo nalogo.

Imetje čl. državljanov v zasedenem ozemlju

Praga, 7. nov. br. Med češkoslovaško in madžarsko vlado je bil sklenjen dogovor, po katerem bo madžarska vlada prevzela varstvo vseh imetja, ki so ga zapustili na evakuiranem ozemlju češkoslovaški oficirji, državni in javni nameščenci. Čim bo odvojen redni železniški promet, bodo smeli češkoslovaški državljani odprimiti svoje imetje v češkoslovaško. Preselitvi se mora izvršiti v roku dveh mesecev od dneva, ko bo obnovljen redni železniški promet.

Brezplodno in brezsmiselno iskanje po krivcih v ČSR

Senzacionalen predlog pariškega poslanika Osuskega — Očitki zunanjega ministra Chvalkovskega

Praga, 7. nov. o. Češkoslovaški poslanik Parizu Osusky je po prihodu v Prago predložil v zunanjem ministrstvu zahtevo, naj se ustanovi preiskovalni odbor, ki bo ugotovil krivdo oseb, odgovornih za vodstvo zunanje politike. Odbor naj tudi preišče, v koliko so posamezniki v svoji zunanje-politični službi s poročili in smernicami svojega dela vplivali na zunanjo politiko ČSR. Znano je, da je poslanik Osusky Slovak in da je na svojem mestu v Parizu od ustanovitve češkoslovaške republike. Politični krogi smatrajo njegov korak kot politično senzacionalno ter je zunanji minister Chvalkovsky izjavil v zvezi s tem: »Opazoval sem razvoj naše zunanje

politike od zunaj. Kot poslanik sem vedno izpolnjeval svoje dolžnosti referenta ter zadnjih dveh letih stalno obveščal češkoslovaško vlado. V mnogih pogledih sem opozarjal in celo zaklinjal, toda zaman. Moja poročila so presojali po drugih informacijah in mojih nasvetov niso vpoštevali.«

Slovaška vlada in Madžarska

Bratislava, 7. nov. br. Z neznane strani so se danes razširile vesti, da sta predsednik slovaške vlade dr. Tiso in narodni poslanec Sidor odpotovala v Budimpešto. Te vesti so vzbudile v javnosti veliko razburjenje. Zaradi tega je opoldne dala vlada posebno objavo po radiu, v kateri jih najodločneje demantira. Prav tako demantira tudi govornice, da namerava slovaška vlada uvesti separatna pogajanja z Madžari glede ureditve bodočih odnosov med Slovaško in Madžarsko.

Koruza za Karpatsko Ukrajino

Praga, 7. nov. h. Ministrski svet je sklenil nabaviti v inozemstvu 500 vagonov koruze, da bi se zagotovila preskrba Karpatske Ukrajine, ki je izgubila svojo žitnico in je popolnoma pasivna. Razen tega ovirajo prekinjene prometne zveze reden dovoz živil.

Beg iz poljskega Tješina

Moravska Ostrava, 7. nov. h. Z ozemlja, ki je bilo v tješinskem okrožju priključeno Poljski, neprestano prihajajo v Moravsko Ostravo številni delavci, ki so jih sedaj odpustili v Moravski Ostravi se jih je zbralo že toliko, da bodo na njihovo izrečno prošnjo ustanovili tam posebno delavsko taborišče. Poljske oblasti so zapr-

Atentat v nemškem poslaništvu v Parizu

Poslaniški tajnik Rath hudo ranjen — Atentator 17 letni žid Herschl-Grünspann, po rodu iz Hanovra

Pariz, 7. nov. o. V nemškem poslaništvu je dopoldne neki židovski emigrant iz Nemčije hudo ranil z dvema revolverskima streloma poslaniškega atašea Ratha. Kakor so pozneje ugotovili, je atentator Herschl Grünspan, star 17 let in rojen v Hanovru, prišel pa je v Pariz s poljskim potnim listom. Ko je prišel v nemško poslaništvu, je izjavil, da mora govoriti s tajnikom. Nato ga je sprejel Rath, ki je tretji tajnik v sobi, v kateri sta bila, je nastal prepri, kakor sta se nenadoma začela dva strela. Ko je ostalo osebje poslaništva vdrl v sobo, je našlo Ratha v krvi. Atentator je strela oddal iz neposredne bližine in je prva krogla zadela Ratha v spodnji del telesa, druga pa v prsa. Ratha so prepeljali v pariško kliniko »Alma«, kjer so ga takoj operirali. Atentator je po aretaciji izjavil, da je izvršil napad, da bi maščeval poljske žide, ki so bili izgnani iz Nemčije. Izročen je bil sodišču.

Na kliniki »Alma«, kjer leži ranjeni Rath, so ob 14.30 izdali naslednje poro-

čilo: Prof. dr. Baumgartner je izvršil operacijo ter vzel kroglo iz jeter. Zdravstveno stanje ranjenca je še nadalje zelo resno, čeprav ni nevarnosti, da bi nastopile komplikacije.

V diplomatskih krogih je atentat na uradnika nemškega veleposlaništva izzval zelo globok vtis. Čim je zunanji minister Bonnet zvedel za atentat, se je takoj informiral o zdravstvenem stanju svetnika Ratha.

Preprečen atentat na ruskega poslanika

Pariz, 7. nov. h. Popoldne je skušal vdreti v poslopje sovjetskega poslaništva ruski emigrant Glišovič, ki pa so ga še pravočasno prišli in izročili policiji. Glišovič, ki je napravil tudi duševno zmedeno človeka, je pri zaslišanju izjavil, da je nameraval izvršiti atentat na sovjetskega poslanika, da bi se maščal nad sovjetskim režimom.

Ukrepi za sanacijo francoskih financ

Novi francoski finančni minister Reynaud pripravlja važne uredbe za obnovo narodnega blagostanja

Pariz, 7. nov. br. Nocoj poteče petdnevni rok, ki si ga je izprosil finančni minister Paul Reynaud, da ugotovi trenutno stanje državnih financ ter prouči ukrepe, ki jih smatra potrebne za ozdravljenje državnih financ in za obnovo narodnega blagostanja. Naslednje dni bodo izdelani predlozi za potrebne zasilne uredbe, o čemer se vodi finančni minister razgovore z ministrskim predsednikom in drugimi resornimi ministri ter raznimi strokovnjaki. Konec tedna bo seja vlade, na kateri bodo sklepali o teh spremembah, ki bodo takoj objavljene v službenem listu.

Kakor poroča »Epoque«, namerava finančni minister Reynaud izvesti novo ocenitev zlate podlage franka v razmerju 180 frankov za en funt. Na ta način dosejeni prebitek bo služil za kritje državnih dolgov. S posebno uredbo bo odrejena najstrožja štednja na vseh področjih državne

uprave. Vse subvencije, ki imajo več ali manj politični in demagoški značaj, bodo ukinjene. Spremenjen bo tudi zakon o 40 urnem delovnem času. Delovni čas bo podaljšan za eno uro dnevno, tako da bo povišani delovni teden od 40 na 45 ur. Kakor zatrjuje »Petit Parisien«, bo finančni minister Reynaud prihodnje dni podal daljšo izjavo o nameravanih ukrepih. Bilanca, ki jo je napravil, je zelo črna in dokazuje, da je Francija prišla v finančnem pogledu že do skrajne meje. Dokazuje pa tudi, da so za obnovo narodnega blagostanja potrebne velike žrtve vseh stopenj naroda.

Novi francoski poslanik prispe v Rim

Rim, 7. nov. o. Nocoj je prispe v Rim novi francoski poslanik Francois Poncet, ki so ga na kolodvoru sprejeli zastopniki italijanske vlade.

Spaakova vlada v ostavki

Bruselj, 7. nov. h. Na kongresu socialistične stranke je prišlo do velikih nesoglasij glede priznanja Francovega režima. Katoliška in liberalna stranka, ki sta zastopani v vladi, sta namreč zahtevali, naj tudi Belgija vzpostavi diplomatske odnose s Francovo Španijo. Socialisti so se temu odločno uprli, prav tako pa je socialistični kongres tudi hudo kritiziral finančno politiko vlade. V zvezi s tem je ministrski predsednik Spaak sklical danes sejo vlade, na kateri so razpravljali o

priznanju režima generala Franca. Spaak je obvestil ministrski svet o stališču svoje stranke in predlagal, naj se imenovanje belgijskega agenta v »Burgosu« odgodi. Temu pa so se uprli zlasti ministri katoliške stranke, ki so izjavili, da je njihova stranka v tem pogledu nepopustljiva. Po seji je dal ministrski predsednik sporočiti kongresu socialistične stranke, da bo vlada podala ostavko. To se bo zgodilo najbrže še nocoj.

Del Vayo o usodi španije

Barcelona, 7. nov. br. Za drugo obletnico obleganja Madrida je imel zunanji minister del Vayo govor, v katerem je med drugim naglasil, da Španija ne bo nikdar dopustila, da bi drugi odločali o njeni usodi. Španija bo odklonila vsako rešitev španskega problema, pri kateri ne bi sodeloval španski narod po načelu neodvisnosti in suverenosti Španije. Monakovski metode za Španijo niso uporabne. Brez sodelovanja španskega naroda se za zeleno mizo ne more o Španiji sklepati. Govorec o politiki nemveščanja, je del Vayo izjavil, da je to zgolj diplomatsko alpeomiziranje. Italija je

še potem, ko je »umaknila« svoje prostovoljce, poslala Francu na pomoč divizijo »zelenih puščic« in 40 republikanske čete še zadnje dni ujele veliko število Italijanov.

London, 7. nov. w. O položaju na španskih bojiščih poroča agencija Reuter, da Francosci še vedno prodirajo na odseku ob Ebru, dočim so republikanci na Sergu ne nadomada prešli v ofenzivo, prekoračili reko in zavzeli važno mostišče Seros. Zasedli so več vasi in zajeli blizu tisoč ujetnikov. Francosci so danes ponovno bombardirali Cartagono.

Ostre Hitlerjeve besede o angleški opoziciji

Govor na strankinem zboru v Weimarju

Berlin, 7. novembra. Dr. Kancelar Hitler je včeraj govoril v Weimarju na zboru v turinškega okrožja narodnosoc. stranke. V početku je poudarjal, da je bila Nemčija 1. 1932. pred popolnim polomom, nato pa je prišlo vstajenje, ki ga je prinesel narodni socializem. Narodni socialisti so vedno verovali v moč svojega naroda in v taro resnico, da pomaga bog samo onim, ki so pripravljene in odločeni, da si pomagajo sami. Ta vera je rodila sedanje ogromne uspehe. Toda ničesar ni polnega na svetu in noben uspeh se ne more smatrati kot končno zadovoljiv. Zato tudi ne moremo danes trditi, da predstavljamo doseženo ideal. Ideal je še pred nami in zato hočemo primerno vzgajati generacijo za generacijo nemških ljudi.

O nemški oborožitvi sili je kancelar Hitler med drugim dejal: »Že s prvimi dnevi sem postavil načelo, da mora biti Nemec prvi vojak na svetu ali pa sploh ne. Da bi ne bili vojaki, ni mogoče, zato pa moramo biti prvi. Kot miroljuben človek sem si prizadeval, da bi ustvaril nemškemu narodu tako obrambno orožje, ki bi moglo tudi druge prebrati o potrebi miru. So ljudje, ki sramote jeza, ker ima bodice, treba pa jim je, da ga puste v miru. To velja tudi za nas. Ničesar naj se nam ne približa ker ne želimo ničesar drugega kakor mir, moža. st dela te pravico življenja za naš narod, kakršno zadrževanje zase tudi drugi.«

V nadaljnjih svojih izjavah je Hitler ostro kritiziral nekatere angleške politike. Rekel je:

»Nedavno sem imenoval nekatere vojne hujskace. Cuttill so se prizadele ne zaradi načelne strani, temveč samo zato, ker sem jih imenoval po imenu. Gospod Churchill je odkrito izjavil, da je mnenja, da se mora današnji režim v Nemčiji odstraniti s pomočjo notranjih nemških prilik, ki bi mu bile baje z veseljem za to na razpolago. Če bi ne občeval z emigranti, ki so od inozemstva plačani veleizdajalci, temveč s pravimi Nemci, bi spoznal vso neumnost svojega govorenja. Morem samo eno zagotoviti, da v Nemčiji ali sile, ki bi se mogla upreti sedanjemu režimu. V Nemčiji je samo ena sila in sicer sila oboroženega nemškega naroda. Nikakor si nečem lastiti pravice, da bi zahteval, naj drugi narodi sprejmejo vso ustavo. Kot vodja Nemcev pa imam dolžnost, da računam s temi ustanovi in z možnostmi, ki nastajajo kot njihove posledice. Če je pred nekaj dnevi zastopnik voditelja opozicije v angleški spodnji zbornici izjavil, da bi

pozdravil, ako bi bil Nemčija in Italija uničeni, ne smemo prezreti možnosti, da bi ne mogel priti tak človek na podlagi svojih demokratičnih govorenj v resnici s svojo stranko in enim ali dveh letih na vlado. Zagotavljam pa mu, da bom preprečil, da bi bila Nemčija uničena. Prav tako bo skrbela zase tudi fašistična Italija. Čim bolj bomo v Nemčiji strnjeni, tem manjši bodo vplivi teh vojnih hujskacov in tem bolj se bomo družili z državo, ki je v enakem položaju kakor mi, z Italijo. Tem manj bodo potem imeli veselja, da bi se spuščali v spore z nami.

Če govori svet o razorožitvi, smo zanjo pripravljeni, toda s pogojem, da se mora prej odpraviti hujskanje k vojni. Dokler govore drugi le o razorožitvi, vojno hujskanje pa se nesramno nadaljuje, smo mnenja, da nam hočejo odvzeti le naše orožje in nam pripraviti še enkrat usodo iz leta 1918-1919 Churchill in tovarškim morem le reči, da je to nekoč bilo in da se ne bo nikdar vrnilo.«

Podkrepila v nemškem tisku

Berlin, 7. novembra. AA. (DNB) Nemško časopisje v obširnih člankih komentira včerajšnji govor kancelarja Hitlerja ter odmev, ki ga je izzval govor v tujini. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše med drugim: »Kdor se je potrudil, da je zbral govore Churchilla, je mogel spoznati zanesljivega Churchilla, ki je imel Churchill 17. oktobra po radiu in v katerem je govoril o avtoritativnih državah, izjavil, da se more odstraniti barbarstvo, če se pravočasno dvome, za kaj gre. T. augustinov je bila brez dvoma skrita grožnja z vojno.« »Berliner Tageblatt« pravi, da se je ščuvanje na vojno, o katerem je govoril Hitler, začelo na Angleškem. Churchill je takoj čutil, da se to na asa nanj. Dalje pravi list: »Ni agresivno in ni dovoljeno vmešavanje, če človek, ki vodi rajh, v katerem živi skoraj 80 milijonov ljudi, izrazi svoje nezaupanje do vojske razorožitve, pred katero ne bi prišla duhovna razorožitve.«

»Berliner Börsen Zeitung« piše, da zgodovina zadnjih let nudi dovolj primerov za izredno negativne pomen vojaš. propagande, ki ga je treba pripisovati na žalost neuniformiranim vojakom.

Volitve na Poljskem

Zaradi abstinence opozicije je bila udeležba pri parlamentarnih volitvah zelo slaba

Varšava, 7. nov. o. Včeraj so bile volitve v poljski sejm. Opozicija je proglasila abstinenco in je le ponekod postavila svoje kandidate. Čeprav je vlada napela vse sile, da bi bila udeležba čim večja ter so na volitve izvajali največji pritisk, je bila udeležba v splošnem manjša kakor pri prejšnjih volitvah. V Varšavi se je volitev udeležilo 60%, dočim je bila drugod udeležba daleč nižja 50%, v nekaterih krajih pa ni dosegla niti 20 odstotkov. Končni izid volitev bo objavljen šele 11. novembra. Po dosedaj znanih rezultatih so bili izvoljeni med drugim predsednik vlade general Skladkowski v Kalisju, podpredsednik vlade Kwiatkowski v Katovicah, minister za socialno politiko Kosciakowski v Vilnu, prometni minister Ullrich v Ostravi. Od opozicije je izvoljen general Żeligowski v Vilnu. Bivši predsednik sejma, polkovnik Slawek, je pri volitvah propadel. V splošnem pomenijo včerajšnje volitve afirmacijo opozicije, ki je proglasila abstinenco. Rezultat ne bo prinesel, kakor se splošno pričakuje, nobenega presenečenja in tudi ne bo izzval nobene bistvene izpremembe v poljski notranji politiki.

Varšava, 7. nov. br. Zaradi agitacije opozicije za volilno abstinenco so bile včeraj v vseh pisarnah narodno-demokratske stranke izvršene hišne preiskave in je bilo aretiranih 80 vodilnih članov stranke.

Požarna katastrofa v norveški prestolnici

Oslo, 7. nov. br. Včeraj je zadela norveško prestolnico skoraj silna požarna katastrofa, kakor pred dnevi Marseille. Neki fotograf je slavil 40letnico obstoja svoje tvrdke in je priredil v proslavo tega dogodka v svojem ateljeju, ki ga je imel v IV. nadstropju velike palače sredi mesta. domačo proslavo, na katero je povabil 30 znancev in prijateljev. Atelje so okrasili z lampijončki in raznimi papirnimi okraski. Ko je bila zabava na višku, so se nameravali tudi fotografirati. Za osvetljenje je fotograf uporabljal magnetno, pri tem pa je ravnal tako neprevidno, da so se vneli papirni okraski in

je bil v hipu v plamenih ves atelje. Na nesrečo je oženji zajel takoj tudi zalogo fotografskih filmov, ki so se vneli in eksplozirali. Eksplozija je ljudi omamlila. Tri ženske so se skušale rešiti s skokom iz IV. nadstropja, toda vse tri so se ubile. Ko so prihiteli gasilci, se je požar razširil že na celo nadstropje in predno so prodrli do ateljeja, je vseh 27 ljudi že našlo smrt v plamenih, tako da je katastrofa zahtevala skupno 30 smrtnih žrtev. Le s težavo so gasilci ožnji pogasili. Strahovita nesreča je izzvala razburjenje po vsem mestu.

Novo zasedanje angleške zbornice

London, 7. nov. br. Ministrski svet je imel danes izredno sejo, na kateri je pripravil prestolni govor, ki ga bo imel jutri kralj Jurij pri otvoritvi novega zasedanja spodnje zbornice. Prestolni govor razpravlja o zunanji politiki, o palestinskem problemu, o vprašanju državne obrambe in o novi organizaciji suhozemne vojske. Večerni listi poročajo, da je bila opuštena misel posebnega ministrstva za oboroževanje in bo to nalogo prevzel odbor, ki mu predseduje lord Runciman. Po informacijah lista bo ministrski predsednik Chamberlain meseca decembra potoval v Rim, kjer se bo sestal z Mussolinijem, meseca januarja pa bo imel ponovno sestanek s Hitlerjem.

London, 7. nov. AA. List »Daily Express« piše: V političnih krogih mislijo, da bo sedanje zasedanje parlamenta, ki se začne jutri, sploh zadnje zasedanje tega parlamenta. Zasedanje bi moralo trajati do novembra prihodnjega leta,

Daljski rekord angleških bombnikov

Port Darwin, 7. nov. w. Včeraj ob 3.55 so pristali na tukajšnjem letališču trije angleški bombniki, ki so v nedeljo startali v Ismailu v Egiptu. Dva bombnika sta v neprekinjenem poletu preletela 11.567 km dolgo pot v 48 urah 7 minutah, dočim je tretji bombnik moral na otoku Timor zasilno pristati in je bil prispel na cilj s štiriurno zakasnitvijo. Kljub temu je tudi ta bombnik dosegel svetovni rekord. Dosedanji rekord je bil 10.621 km ter ga je dosegel neki ruski letalec. Ta polet je edinstven v zgodovini letalstva, ker doslej še nikdar ni bil dosežen tak uspeh s serijskimi letali v skupinah.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Beleške

„Slovenski dom“ o gg. Cvetiču in Hanžeku

Včerajšnji »Slovenski dom« poroča: »Volilni sporazum z JRZ, odnosno s listo dr. Milana Stojadinovića sta sklenila bivša veljaka JNS dr. Lavoslav Hanžek in Josip Cvetič, ki sta v izjavi častnikarjem povedala tudi to, da se strinjajo z njima glede tega sporazuma tudi njuni prijatelji. K njuni izjavi je pridil še svojo predsedniško vlado dr. Stojadinović, rekoč, da sprejema Cvetiča in Hanžeka na listo zato, ker je bil o njiju prepričan, da sta se zmerom borila za ideje, a nista mogla slediti živkovici in njegovim, ki vodijo osebnopolitiko. Cvetič in Hanžek sta dva izmed tistih Hrvatov, ki so bili jugoslovensko usmerjeni.«

S shoda HSS na Krku

V nedeljo dopoldne je bil na otoku Krku manifestacijski zbor bivše Hrvatske seljačke stranke. Kakor poroča beogradski »Vreme«, so govorili krški škof dr. Srebrnič, dr. Ivan Pernar, dr. Matančić in drugi. Po zboru je bila ljudska veselica.

Slovaška postane avtoritarna država?

»Vreme« poroča, da je nastopil šef propagande slovaške vlade šanjo Mah v nedeljo na shodu Hlinkove stranke z novimi gesli. V svojem govoru je zahteval, naj postane Slovaška totalitarna država pod vodstvom Hlinkove stranke. Po njegovem mnenju se morajo sedaj Slovaki oprijeti gesla: »En bog, ena stranka in en narod.«

Prški listi objavljajo Mahov govor brez vsakega komentarja. Mah je bil tudi oni, ki je odredil, naj vržejo v vodo spomenik velikega slovaškega prijatelja in zaščitnika Setona Watsona.

Češki begunci iz sudetskih pokrajin

Londonski župan sir Hary Twyford je po svojem povratku iz Prage poročal v Londonu o stanju beguncev, ki so pribegli iz okupiranih delov Češkoslovaške v Prago in druga češka mesta. Število vseh beguncev presega 200.000. Od tega jih je nastanjenih v taboriščih in barakah 20000. Med begunci je tudi 3000 funkcionarjev raznih nemških gospodarskih, političnih in kulturnih organizacij v sudetskem ozemlju. Za te begunce se bo posebej zavela angleška delavska stranka, ki jih bo poskušala spraviti v angleške dominacije. Židov je približno iz krajev, ki so jih zasedli Nemci okrog 12.000, dočim jih je kakih 7000 še ostalo na svojih domovih.

Nagajivost usode

V proslavo dunajske razsodbe, s katero so Madžari dobili velik del Slovaške in Karpatske Ukrajine, je madžarska vlada razpisala darilo 10.000 pengov (blizu 100 tisoč din) za prvega otroka, ki se bo v odstopljenem ozemlju rodil po vkorakanju madžarskih čet. Prški listi poročajo, da bo to nagrado dobil slovaški kmet Adamec v Sali, kateremu je žena par minut po prihodu madžarske vojske v Salo podelila otroka.

Listi namigujejo v svojih poročilih na nagajivost in hudomušnost usode, ki je to visoko madžarsko darilo naklonila nemadžaru, kakor da bi hoteli tudi s tem opozoriti, koliko Slovanov je zopet prišlo pod madžarsko oblast.

Največja nevarnost za Francijo

Te dni je bil v Parizu »natalitetni kongres«, ki je v svojih resolucijah opozoril Francoze na njih največjo nevarnost, na pomanjemanje rojstev. K temu vprašanju je napisal »Tempe« notranje-politični uvodnik, v katerem poudarja:

»Obnovitev naših financ in našega gospodarstva, utrditev naše varnosti, delo za ohranitev mira in zopetno pridobitev francoskega prestolja v sveu — vse to so zelo pametne stvari. Ta gesla nam od vseh strani ponavljajo dan za dnem. Toda kolikšna je njihova dejanska vrednost, ko pa se iz nevidne, a vedno odprte rane nepresano izgublja francoska kri in je rana anemija vedno silnejša. Porazne statistike! Ko jih pregledujemo, imamo viš, da Francija stalno izgublja v borbi, del svojega bistva. Ako bi hoteli obnoviti svoj nacionalni položaj, bi potrebovali na leto okoli 125.000 rojstev več. Kakšen bo naš položaj čez pol stoletja? Leta 1937 je bil odstotek naših rojstev najnižji v Evropi, nasprotno pa presega odstotek smrti vse ostale evropske države. Letno nam primanjkuje okoli 125.000 rojstev! To je vsekakor bolj važno in neprimerno bolj nevarno kakor pa proračunski deficit... Končno pa, ali niso morda deficiti naših financ našega gospodarstva naše proizvodnje in našega izžarevanja v svetu samo posledice posledice tega pomanjkanja francoske krvi in oslavitve francoskega mesa?«

Odnosaži štirih velesil v nemški luči

Ugledni nemški list »Hamburger Fremdenblatt«, ki čes o tolmachi uradno nemško stališče v zunanje-političnih zadevah, piše o novih odnosažih med štirimi evropskimi velesilami in poudarja, da so ti odnosaži po rešitvi češkoslovaškega vprašanja bistveno spremenjeni. »Po dokončni določitvi češkoslovaških meja, piše list, ni več vojne nevarnosti za Evropo zaradi vprašanja, po najnovešem Chamberlainovem govoru v spodnji zbornici pa tudi ni več vojne nevarnosti za Evropo zaradi španije. Angleška politika je končno priznala obstoj nekaterih življenjskih zakonov na evropskem kontinentu, zakonov, v katere se ne sme vmešavati, kakor se Nemčija nima pravice vmešavati v zadeve Indije in Palestine.«

Uzakonjenje strokovnih organizacij v Belgiji

Belgijski gospodarski minister Heymans je predložil parlamentu celo vrsto zakonskih osnutkov, ki jih je vlada že odobrila. Gre, kakor se doznava, v prvi vrsti za novo ureditev in državno priznanje strokovnih organizacij delavcev in delodajalcev, iz katerih naj bi kasneje izšla vrhovna gospodarska in socialna zbornica. Vsem obstoječim delavskim in nameštenskim strokovnim organizacijam, prizna država pravno osebnost, ako za to same zaprosijo.

Pred dvajsetimi leti

»Slovenski Narod«, 7. novembra 1918 poroča:

»Češki poslanec, ki so se vrnili iz Švice v Prago 5. t. m., so poslali o naših zastopnikih naslednje poročilo: Dr. Žerjav, dr. Cingrija in dr. Korošec so se vedno v Švici in ostanje tam še nekaj časa, ker je dr. Trumbić zadržan in ni se utegnil priti za njimi. Pogajanja z zavezniki potekajo zelo ugodno. V začetku so našli na različne težkoče, ki pa so skoro docela premagane. Naši odposlanci upajo, da pride v najkrajšem času do popolnega sporazuma. Naš narod naj bo popolnoma miren in naj zaupa svojim zastopnikom. Podrobnosti o pogajanjih še ni mogoče navesti, gotovo pa je, da naša stvar stoji dobro in so nam ameriška, francoska in angleška vlada zelo naklonjene.«

Srbi prihajajo na pomoč!

Odbor Narodnega veča v Osijeku sporoča, da je del Jugoslovske legije že v Mitrovicu, drugi del pa je tudi že prekoratil Savo. Srbi prodirajo v Srem v treh smereh. Odposlanstvo Narodnega veča je odpotovalo v Valjevo k poveljniku I. srbske armije generalu Stučeviću. Ta jih je sprejel in jim obljubil takojšnjo pomoč.

Slovska brzojavka iz Solnograda. Narodnemu svetu v Ljubljani je došla tale zanimiva brzojavka: ... Prosimo za živje za čete slovske narodnosti. Poslajte nadzorne organe, da se vaš živje razdeli samo slovskim četam. Mi rabimo slovske jezik na mestu francoskega, da vam pokažemo čustva sosednega prijateljstva. Mi smo si svesti, da ne živimo več v stari avstrijski državi. Salzburger Nationalrat.

Srbi v obrambo Ljubljane. Narodna vlada je prevzela v svojo stražo službo srbski oddelek pod poveljstvom podpolkovnika Švabića in močnejše oddelke češkoslovske legije pod vodstvom stotnika Husa. Med slednjimi je tudi sin češkoslovskega predsednika Masaryka.

»Wurmovi oficirji«. Popravila se včerajšnja notica o oficirjih, ki baje pripravljajo napad na našo mlado svobodo. Oficirji imajo samo nalogo, da izvrše prevoz soške armade v zaledje. Dvajset divizij vojskva nekdane Avstrije je nakopičeno okrog Vipave in naravno je, da mora te množice nekdno voditi, da se ne bodo kakor povodenj razlile po državi. Na levo in desno nam gori, streha nad glavo nam bo tudi pričela goreti, verdar se še dobe v Ljubljani ljudje, ki ne morejo dočakati, da bi se ram zapalila ta streha. Vodstvo vojaških množic je v rokah tistih, ki so edino v stanu vojske v redu in disciplini voditi. Narodno veče v Zagrebu je naravnost ukazalo, da se ima stvar pod prejšnjim vodstvom izpeljati. Vest o zlonamernem početju Wurmovih oficirjev v Kazini je zlagana in izmišljena, da kar smrdi. Pamet, gospoda, pamet!

Javen shod v Unionu. Včeraj so nam sporočili, da bo danes javen shod v veliki dvorani hotela Union.

Tekstilna tvornica v Dugiresi pogorela

Zagreb, 7. novembra. o. Kakor je bilo objavljeno na kratko že v ponedeljskem »Jutru«, je snovi nastal v tekstilni tovarni v Dugi resli veliki požar, ki je grozil, da bo uničil vsa skladišča in tovarniške naprave. Ogenj je nastal najbrže zaradi kratkega stika v skladišču, kjer je bilo okrog 2.000 bal bombaza. Pri gašenju niso sodelovali samo domači gasilci, temveč tudi iz Karlovca. V akciji je bilo skupno 42 brigadnic. Gasilci so oženji omežili, toda objektov samih, ki so bili naglo drug za drugim v plamenih, ni bilo mogoče rešiti. Nad velikim pogoriščem so se dvigali v zrak vso noč gosti oblaki dima.

Odlikovanje

Beograd, 7. novembra. AA. Odlikovana sta z zlato kolajno za državljanske zasluge Ivan Tonić zvan č s okrajnega sodišča v Dol. Lendavi a s srebrno kolajno za zvesto službovanje pa Al. Pezdur, sodni paznik pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Izvajanje kolektivnih delovnih pogoib bo vlada proglasila za obvezno. Obstoječe paritetne komisije v podjetjih bodo urejene s posebnim statutom, ki bo olajšal ustanavljanje novih takih komisij. Poleh teh organizacij in deloma nad njimi pa bodo ustanovljeni »poklicni svetje«, v katerih bodo zastopani vsi stanovi brez razlike, ne le delavci in delojemalci, temveč tudi trgovci, obrtniki, konsumenti itd. Ti »poklicni svetje« bodo odsej svetovalni organi vlade in parlamenta v vseh važnejših zakonih. Razen tega bodo »poklicni svetje« skrbeli za nadzorstvo cen in za izravnavanje nasprotujočih si interesov.

Kako je s kitajsko moralo

»Frankfurter Zeitung« opisuje položaj na Kitajskem precej rožnato. List navaja med drugim: Vojaška oslavitve Kitajske je izven dvoma, moralna oslavitve pa je že premagana. Težave z dobavo orožja se bodo pokazale šele čez nekaj mesecev, ko bodo izrabljene vse rezerve in zaloge, moralno pa je Kitajska slej ko prej trdna. Nekaj dni je stvar sicer izgledala zelo resno. Bivši zunanji minister Evgen Cen je obtoževal maršala, iz maršalove okolice pa so prav tako čule ostre pritožbe proti južnokitajskim oblastem. Stare sovražnosti, ki jih je pokopala šele vojna, so bile spet oživiljene, toda maršalovi nasprotniki niso imeli dovolj pristašev. Tako je na primer general Sun Fo, ki ga je Evgen Cen hujskal proti Čangkajšku in ki je bil prej tudi maršalov sovražnik, končno le ostal zvest Čangkajšku in mu spričo resne nacionalne stiske zagotovil svojo podporo.

Hudi očitki proti inomoškemu samostanu

»Voelkischer Beobachter« poroča, da je ugotovila policija v Inomostu, da se vrše v nekem tamošnjem samostanu nemoralna dejanja. Po zatrevanju glavnega organa narodno-socialistične stranke je bil ta samostan pravo legio greha in pohujšanja, tako da so morale oblasti samostan zapreti. V zvezi s tem so aretirali devet redovnikov in celo vrsto inomoških mešanov. »Voelkischer Beobachter« poziva vlado, naj odredi razpust vseh samostanov v Nemčiji, češ da se v njih zbirajo itak samo ljudje, ki jim ni do dela.

ob pol 8. uri zvečer. Dasi je danes naš položaj tak, da je predvsem potrebno, da se armada nekdane Avstrije čim prej spravi iz slovenskih pokrajin, tako da nas bo zapustila skrb, da se ne bodo palile vasi, ne uničevalo imetje in ne jemalo življenja, smo omenjeno vest lojalno priobčili. Živimo pa v veri, da se bo na tem shodu vse opuščalo, kar bi bilo podobno hujskanju, ker je danes, naj je že kdo z vlado zadovoljen ali ne, vsakogar prva dolžnost, da podpira to vlado, kolikor najbolj mogoče. Ko bodo enkrat madžarske in nemške čete izven naših pokrajin, potem, gospoda, se lahko vlada vsak hip spremeni. Sedaj pa, ko skuša ta vlada odpraviti največjo nevarnost, je vsak, najsi bo kd-rkoli, če hujska, podoben človeku, ki pri požaru gasi na ta način, da zaneti ogenj na tistih delih poslopja, ki še ne gore. Lojalno bi toraj bilo, da bi gospoda sklicatelja današnji shod prenesla na drugi dan in ga sklicala na tak čas, da se bo mogel vršiti podnevi. Vlada je prepovedala zbiranje gruč po ulicah, tukaj pa naj se vrši v temni noči shod, katerega se bodo udeležile številne množice. Če pridejo te množice v razburjenje, če se med seboj spro, sklicatelja gotovo ne bo sta hotela prevzeti odgovornosti za vse, kar bi se po shodu lahko na ulicah pripetilo. Mi nismo proti shodu, gotovo pa je umestno, če zahtevamo, da naj se taki shodi vose izključno le pri dnevu!

(Opomba. Gornjo notico je spisal dr. Ivan Tavčar, poverjenik za prehrano, član Narodne vlade, shod pa sta sklicala gg. Ivan Hribar in Adolf Ribnikar, ki nista bila člana vlade. Shod se res ni vršil.)

Konji brez gospodarjev. Okoli Ljubljane se potika mnogo konj in drugih četveronožcev, ki so jih pustili bežeti vojski. Žival bo sama poginila, ako je niče ne reši. Ker jih ljudje ne smejo poloviti in porabiti v svoj hasek, bi bilo gotovo umestno, ako bi merodajna oblast dovolila, da se žival pobija in meso prodaja po znižanih cenah, s čimer bi se prihranilo mnogo drugega živčja. S tem mesom bi se posebno lahko prehranjevalo skozi Ljubljano bežeče vojskvo.

Ogromno delo naših železnic. Jugoslovske železnicečari z naporom vseh moči vrše svojo nad vse težavno službo. Ves promet je v rednem teku in če se posreči preskrbeti železniškemu osestvu za čas velikega napora primerne hrane ter če ne nastopi pomanjkanje vagonov, bo južna železnica spravila dnevno 25.000 do 30.000 vojakov naprej v zaledje proti Dunaju.

Pustite jih na miru! Po ulicah ustavljajo največ mladi ljudje, tudi mladenke in podčastniki tuje nemškoavstrijske častnike ter zahtevajo, naj si stavijo na svoje kape jugoslovske znak. Ti oficirji se mude samo začasno tu, nato odidejo domov. Dokler pa so tu, zahtevamo, da jih vsakdo pusti na ulicah pri miru!

Londonski obisk kralja Karola

London, 7. novembra. b. r. Obisk rumunskega kralja Karola v Londonu je sedaj definitivno določen na čas od 15. do 18. t. m. 14. novembra bo kralj Karol prispel s svojim spremstvom v Calais, kjer ga bo pričakovala angleška vojna ladja. Na programu njegovega obiska je 17. novembra tudi lov na Škotskem. Po tem oficelnem obisku bo kralj Karol ostal še nekaj časa incognito v inozemstvu.

Koroški drobiž

Zadnjo nedeljo v oktobru so tudi po Koroškem zbirali staro železo. Nabrali so ga za 140 vagonov.

Pod Peco nameravajo zgraditi vodovod, ki bi oskrboval z vodo Zgornje in Spodnje Ljubice ter deloma tudi Pliberk.

Pri Velikovu gradijo kamenit most, ki bo največji na Koroškem. Visok bo 25 m in nad 200 m dolg. Z mostom bo odrezan velik ovinek na državni cesti in odpravljen hud klanc, na katerem se je zgodilo že nebroj prometnih nesreč.

V Celovcu so pretekli teden šteli prebivalstvo. Rezultat še ni znan. Odslej bo o kretanju prebivalstva poleg policije vodila evidenco tudi znana narodna socialistična dobrodelna organizacija NSV, v katere delokrog spadajo tudi statistične zadeve.

Pogorelo je pri Stanjcu v Rutah pri Vočihih. Rešili so samo živino. Škodo cenijo na 15.000 mark ali okrog 200.000 din.

Koncertna turneja pevskega društva »Mladost«

Zagreb, 7. novembra. o. Jugoslovske akademski pevski zbor »Mladost-Balkan« bo odpotoval te dni na veliko turnejo v Anglijo in Belgijo. Priredil bo koncerte v Londonu, Cambridgeu, Oxfordu in Bruslju. Na programu so reprezentativna dela sodobnih jugoslovske glasbenikov. Umetniško vodstvo bo imel skladatelj in dirigent Jakov Gotovac.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro na zapadu, na vzhodu se bo postopno zjasnilo. Ponekod jutranje megla. Zagrebška: Vedro. Dunajska: V južnih Alpah jasno in toplo.

Naši kraji in ljudje

Lepa zmaga naših šahistov v Zagrebu še edino zmago je Zagrebčanom pritoril Slovenec

Zagreb, 7. novembra. V nedeljo je bila v Zagrebu semifinálna tekma za šahovsko državno prvenstvo. Ljubljanski šahovski klub, ki že nekaj let brani naslov državnega prvaka, je nastopil v Zagrebu kot favorit, čeprav je manjkalo v njegovem moštvu mojster Preinfalk. Nade Ljubljancanov so bile opravičene, vendar nihče ni pričakoval tako visoke zmage. Zagrebčani so zmagali samo v eni partiji in dosegli dva remija, vse druge partije pa je državni prvak odločil v svoj prid, tako da je bil končni rezultat 6:2 za Ljubljancane. Zanimivo je, da je Zagrebčanom pritoril edino zmago Slovenec.

O rezultatih pri prvi prekinilni je pričalo ponedeljsko »Jutro«. Zato se bomo danes omejili le na končne izide posameznih partij. Na prvi deski je Milan Vidmar

sijajno premagal dr. Astaloša. Na drugi deski je Furlani spravljal mojstra dr. Kalabarja v tako brezupen položaj, da se je tudi ta partija končala v korist Ljubljane. Težko delo je imel na tretji deski Sorli, a je končno le strl odpor mladega Rarbarja. Dosti sigurno je zmagal na naslednji deski L. Gabrovšek nasproti Šubariću. Ljubljancani so torej na prvih štirih deskah dosegli popoln uspeh 4:0. Na peti deski je Šiška zašel proti Jermanu v težave in hudo časovno stisko ter je bil kontumaciran v izgubljeni poziciji. Bila je to edina zmaga Zagreba. Na 6. deski je Sikošek porazil Licaula, na sedmi sta Ciril Vidmar in Salinger remizirala, enako na zadnji deski Geržinič in Popović.

Finale za državno prvenstvo bo 20. t. m. med ljubljanskim in beograjskim SK. Kraj srečanja bo določil žreb.

Na sledi za pogrešano gospo Suzana Oficija je izginila v gozdovih pri Ljubnem

Poročali smo, kako je iz Ljubljane izginila brez sledu gospa Suzana Oficija. Na poziv in prošnjo v našem listu nam šef že-

lesniške postaje g. Viktor Istenič z Otoč sporoča še nekaj podatkov, ki pojasnjujejo usodo skrivnostno izginule gospe:

V nedeljo 16. oktobra sem imel službo pri jutranjih vlakih. Z vlakom št. 912, ki prihaja v Otoče ob 8.37, je med množico

kakšnih 700 potnikov prispela tudi starejša gospa, ki je precej težko hodila. Hotela je kar mimo mene in stroja po progi proti Radovljici. Opozoril sem jo, da je po progi hoja prepovedana in nevarna. Opazil pa sem takoj, da njeno duševno stanje ni popolnoma v redu. Ker sem videl, da nima pravega namena in cilja, sem jo vprašal, kam želi. Z roko mi je pokazala otoško podružnično cerkev. Pokazal sem ji pot proti Otočam, obenem pa sem jo opozoril, da to niso Brezje, in sem jo vprašal ali morda želi na Brezje. Rekla je: »Pa na Brezje«. Svetoval sem ji, naj sledi množici ljudi, ki gredo proti Mariji Pomagaj. Pa ni šla takoj, temveč je še nekaj časa gledala po progi za vlakom in očitno jo je mikalo, da bi šla za njim. Potem sem jo izgnal izpred oči. Okrog 11. ure sem jo ponovno videl, kako prihaja ob progi v smeri iz Podnarta. Tu ni nobene prave poti in ne morem si razlagati, čemu je hodila tod. Potem sem jo videl, ko je šla po cesti proti Brezjam. Namesto na Brezje pa je očitno krenila proti Ljubnemu in tam dalje v gozdove.

Tragična smrt nadarjenega mladeniča

Trbovlje, 7. novembra. Brdica izguba je zadela tukajšnjo ugledno rodbino Paševov. Kruta usoda je rodilcem iztrgala ljubljene sinka Radoša. Po tragični nezgodi, ki je mladega fanta doletela v avgustu, se je Radoš Paš zaradi skrbne zdravniške nege v tukajšnji bolnici že dobro opomogel in vse je kazalo, da bo popolnoma okrevale.

Nenadno pa se mu je v poslednjem času stanje poslabšalo in zaskrbljeni starši so ga poslali v ljubljansko Leonišče. Ubojemu fantu pa življenje ni bilo naklonjeno. Zdravniška pomoč je odpovedala in v breznačnem stanju so ga prepeljali domov, kjer je izdihnil v naročju obupanih staršev. Za globoko potrte roditelje je nenadna smrt njihovega ljubljene bratca izguba, ki jo bodo težko preboleli. Saj je bil mladi Radoš vsa njihova nada. Prav letos je dovršil malo maturo na realni gimnaziji z odličnim uspehom. Bil je izredno priden, nadarjen in vreden dijak, kateremu bi bila brez dvoma odprta še lepa bodočnost. Pogreb nepozabnega sinka je bil v nedeljo. Hudo prizadeti rodbini nudi iskreno sožalje, malemu Radošu pa bo di lahka zemlja!

Nesreče splavarjev

Ptuj, 7. novembra. Truplo utopljenca so opazili prebivalci v Dravi pri Budini, kjer ima tok reke velik ovinek. O najdbi so takoj obvestili mestno policijo, ki je dala truplo potegniti iz vode, a doslej še ni mogla ugotoviti identitete. Po vseh znakih sodeč je to kak splavar, ki je po nesreči padel v Dravo in utonil.

Obenem so oblastva obveščena še o naslednji splavarski nesreči: pohorski splavarji so pripeljali svoj splav v Ptuj. Ker je bilo že pozno, so dobili prenočišče na svilih neke okoliške gostilne. Med spanjem pa se je nekemu splavaru menda sanjalo. V sanjah je vstal in padel kakih 5 m globoko v skedenj. Pri padcu je dobil hude notranje poškodbe, vendar še upajo, da bo okrevale v bolnišnici, kamor so ga prepeljali.

Mutec je ubil nadležneža

Ljutomer, 7. novembra. Na Stari cesti, odkoder prihaja v svet le redkokdaj kako poročilo, se je dogodil uboj, ki je predmet govoric v tem samotnem kotu ljutomerskega okraja. Pri posestnici Šoštarčičevih so v petek zvečer obrezovali repo. Ob kakih desetih je nekdo pričel razbijati na vrata. Bila sta to posestniški sin z Gornjega Kamensčaka Matija Stanič in njegov prijatelj Mirko Kosi. Hotela sta, da bi jima Šoštarčičevi odprli in dali pijake. Res se jim je prva želja izpolnila, toda s pijsko ni bilo nič. Domači hlapec Lovrenc Šeruga ju je celo pričel odganjati od hiše. To je Staniča tako razburilo, da je potegnil nož in navalil na hlapec. Razrezal mu je levo uho. Nato je Šeruga pograbil branolav ter nasilneža dvakrat vsekale po glavi. Razbil mu je lobanjo in Stanič je v kratkem času podlegel poškodbam. Kosi je bil že poprej pobegnil, ko je videl, da postaja stvar resna in nevarna. Orožniki so ubijalca aretirali. Zaslivanje pa je zelo težavno, ker je Šeruga gluho in se sporazumeva z drugimi le po kretanjih.

Vlom pri Borovnici

Borovnica, 7. novembra. V hiši posestnika Andreja Turšiča v Dolu pri Borovnici so imeli nedavno precej vznemirljiv obisk. V stanovanje se je vtihotopil neznan vlomilec in si naložil precejšnjo mero plena: okrog 10.000 din gotovine, temnorjav usnjati suknjič, zapestno uro iz pokromanega niklja, železno blagajno z raznimi dokumenti, ki se glase na ime Andreja Turšiča, iz lesene šatnje pa je pobral še nekaj droblja, da znaša škoda v celotni bliži 12.000 din. Tatvine je osumljen neki bližnji okoličan, ki je policija že nekaj časa zasleduje kot pobelega vojnega obveznika in se najbrž skriva pod lažnim imenom in z lažnimi dokumenti.

Ostani in ostani član Vodnikove družbe!

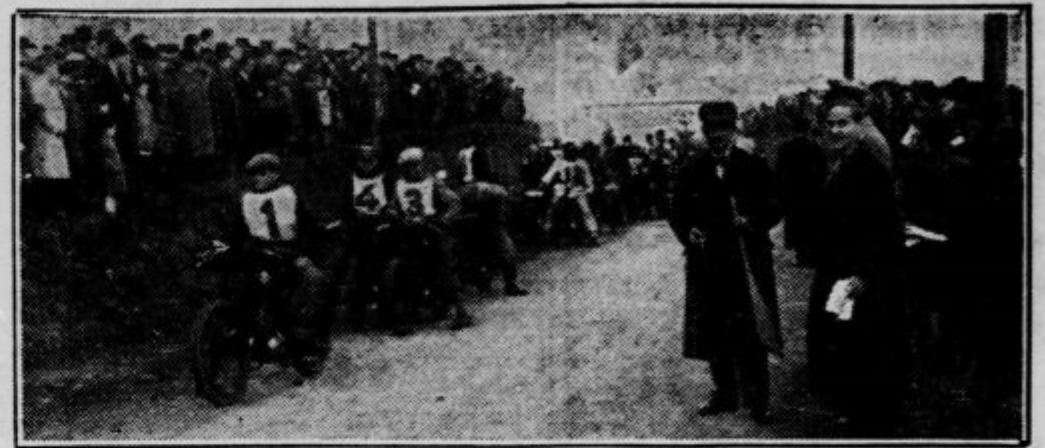
da sta bila za časa svojih mladih let turnski Janko Urbančič in predvovski Edvard Urbantschitsch bratrance.

Predvovska graščina stoji tik ob cerkvi. Okoli cerkve, ki stoji čisto na dolnjem koncu vasi, je pokopališče. Na pokopališču ni nikjer niti najmanjšega sledu meniških grobov, ker so meniške krste najbrž poglagali v grobnico pod cerkvino tlakom. Je namreč v kamenitem cerkvenem tlaku na treh krajih večja kamena plošča z železnimi iglicami, s katerimi se more plošča dvigniti. Ali je kdaj kdo dvigal te plošče, mi ni znano. Predvovska grajska rodbina ima svoj poseben oddelek v levem gornjem kotu pokopališča, turnska pa v desnem, kjer so nagrobne plošče vzdane v steno tamonje mrtvašnice.

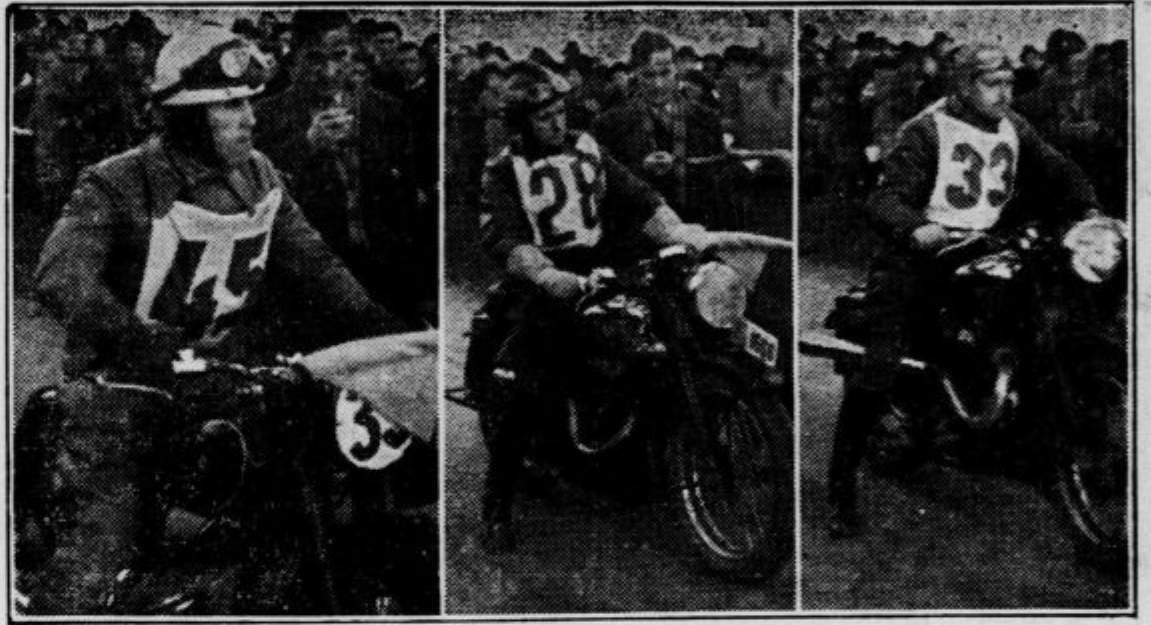
Da so imeli menihi nemoten dostop k cerkvenim opravilom, je bil med graščinskim poslopjem in cerkveno apsidno — cerkev je zidana v romanskem slogu — v višini graščinskega prvega nadstropja zgrajena še danes obstoječa zaprti hodnik, ki drži na kor ob levi strani velikega oltarja. Tu so pozneje pristavili cerkvenim opravilom tudi grajski. Turnski pa so imeli svoj kor na nasprotni, desni strani in so hodili nanj skozi gornji žagrad (zakristijo) mimo velikega oltarja. Iz dolnjega žagrada so šele držale stopnice na njihov kor. Privržali so se ob nedeljah z dvoprežno kočijo s Turna v Predvorje z deseti maši, večino maše, ko se je maša že pričela. To najbrž zato, da bi ljudje, ki so se pred mašo porazdeljeni po vaseh zbirali pred cerkvijo, ne pasli zija na njih. Gospod Janko ni bil najrednejši, pač pa so bile zelo redne stara gospa (ga. Jospina, rojena Trpinčeva, mati Jankova, Fidelisova in Josipina Turnogradske-To-

Motorne dirke na Večni poti

Pogled na start. Sprejaj tekmovalci v kategoriji malih motorjev do 125 ccm

Od leve na desno: Janko Šiška (Irlja) na BMW, zmagovalce v glavni dirki sportnih motorjev do 1000 ccm. Dosegel je najboljši čas dneva s povprečno hitrostjo 91,4 km na uro, kar je za Večno pot imeniten čas; Julij Lapajne (Irlja) na Horexu, je za Dušanom Breznikom dosegel 2. mesto v športni kategoriji do 350 ccm, in Polde Payer (Irlja) na motorju Standard, s katerim je dosegel 3. mesto v kategoriji sportnih motorjev do 1000 ccm

Ljubljana, 7. novembra. Lepo vreme poslednjih dni je izrabila motosekcija ljubljanskega Avtomobilskega kluba za razpis motornih dirk takorekoč v mesto — na Večni poti pod Rožnikom. Običajno v tem poznem času ne prirejamo takih dirk, druge kratki smo imeli že sneg. Lepo vreme in bližnja tekmovalne proge pa sta privedli ob Večno pot nekaj tisoč gledalcev, ki so s pozornostjo sledili prireditvi.

Zakaj razpada beton ob Ljubljani?

Posebna komisija strokovnjakov raziskuje vzroke

Ljubljana, 7. novembra. Kje je iskati krivdo razpadanja betonskega opornega zidovja ob Ljubljani? To vprašanje, ki je bilo dosedaj nekam začetno, se je pričelo polagoma razčiščati. Regulatorja Ljubljance se vleče približno že trideset let izveniški nekaj let med vojno in po njej. Vsak razsoden stanovalec ljubljanskega mesta prav natančno ve, komu so sedanji rod in naši zametniki lahko hvalileži, da se je to velikopotezno delo, ki je vprav stoletja bello strokovnjakom glave, dokončno izvršilo razen zatvornice na Ljubljani pri Sv. Petru, za katero je potrebno še 1.858.227 din. Celotno sliko ureditve motijo edine neurejene brežine pri šentjakobskem mostu, prvenstveno razpadajoče obrežno betonsko zidovje, ki je bilo zbetonirano komaj pred nekaj leti. Tod se opaža nekaj razkroj betonskega opornega zidovja s tem, da je betonska skorja pričela na široko razpadati.

Zategadelj so izsekali nekaj vzorcev betona na raznih krajih celotnega sumljivega zidovja, ki je bilo zgrajeno po vojni. V javnost so prodirli v zadnjem času jasni komentarji, da je ves beton na obeh nabrežjih v štadiju razkrajanja, ker skozi zid pronicata voda, ki se nabira za zidovjem. Analiza te vode je morala vsekakor pokazati, da je beton sprejel vase škodljive

ve smoli. Kot največjo napako je treba uvaževati, da je obrežni beton propuščal vodo, kar je seveda v neposredni zvezi z betonom samim. Za to pa pride v poštev več možnosti, kakor n. pr.: cement slabše kakovosti, premajhna količina cimenta, nepravilna razdelitev gramozja s predebimi peščenimi zrnci v betonski mešanici, uporaba neprimerne gramozja, ki je bil preveč pomešan s prstjo ali ilovico, morda je bil beton tudi preveč tekoč, znabit cel premalo tlačan. Beton je najbrže bil tako luknjast, da ga je podzemna voda prepolnila, infiltrirala in je ta bacil povzročil njegovo razkrajanje.

Prončanje vode skozi beton bi se onemogočilo s tem, da bi se zidovje ometalo na nabrežni strani z vodotesnim cementnim ometom ali kako drugače. Tak omet, vodotesna betonska skorja, se je pa odlučil od betona, kjer se je pronicajoča voda razlezla in ob mrazu ustavila. Naloga strokovnjakov je tedaj, da presodijo, ali se da kemična infekcija betona ustaviti ali ne. Možno je tudi, da se dajo infiltrirani deli zidovja pametno in previdno popraviti, bodisi s cementnim ometom na zadnji strani ali s kamnitimi oblogami. Analiza vode izkazuje betonskih obrežnih zidov druge, kakor pri šentjakobskem mostu, je pokazala bistveno enake kemične sestavine, ki so betonu škodljive.

Izpod zvona sv. Petra pred Dvorom

Tako nekako se je govorilo in pisalo v tistih časih, pred 50 leti, in tako smo se tudi učili tedaj po prvi izdaji Janeževičeve slovenske slovnice: ne »Nabrežini«, ne »Podvrhu« in ne v Predvoru, temveč »na Brežini«, »pod Vrhom« in »pred Dvorom«. Da »pred Dvorom«, tako je tudi govorilo ljudstvo tedaj in starejši Predvorci govorijo tudi še danes tako.

Ta »Dvor« se brez dvoma nanaša na predvovsko graščino, grad, kakor pravijo domačini, ki je bil pač najvažnejša zgradba za drugače dosti majhno, dasi znova vas, ki je pred 50 leti štela komaj 29 hišnih števil in jih mnogo več ne šteje niti danes, dasi pripada pod župni zvon Sv. Petra šesti podružnici: Bašelj, Bela, Breg, Mače, Potoče in Tupaliče, ter teži v Predvoru tudi Možjanica, ki bogsigavdi zakaj pripada pod dve uri oddaljene Cerklje, ko ima po hribu navzdol do Predvora komaj pol ure.

Predvovska cerkev je v razmerju z razsežnostjo župnije v resnici majhna in se spominjam, kako so »Poljanci« — za Poljanec smatramo mi Podgorci že vse sosedne župnije: Senčur, Crklje, Predasli in seveda tudi Kranj — hudomušno prapraševali po potresu leta 1895, ali še stoji ona mala cerkev z onim velikim zvonikom, ki je bil s svojo zajetnostjo in visotino ter svojimi zvonovi; ponos vse župnije. In še tembolj, ko je bila trdnjava vera v te zvonove kakor pa v samega sv. Petra, da o hudi uri preženo, če se oglašje, vse coprnice in coprnike z vso njihovo točo vred tja gor za Grintovec in Kočno. V nekdanjih časih, tam daleč pred ka-

kim poltretjim stoletjem, pa je bila predvovska župnija še daleč imenitnejša, kakor pa je danedne v Valvasorjevo se čita, da so ji pripadale tedaj vse vasi tja dol do Kranja-Predasli in Senčurjem vred in da so bile celo Ciriče pod Kranjem podružnica predvovske župnije, ki je imela župnika in po dva kapelana, župnišče in kapelaniho. To oboje pa je pozneje pogorelo, česar so se starejši ljudje, katere sem poznal, še dobro spominjali. Sezidalo se je potem samo župnišče, a župnija je imela poleg župnika samo po enega kapelana, ali pa tudi že tistega ne in se je gospod Janez dolgo časa mučil sam.

Kar se tiče »Dvora«, naj omenim, da »dvor« v naši podgorščini ne pomeni ravno gradu, graščine, temveč dvorišče, in sicer dvorišče, kjer se zbira gnoj. »Vrzi na dvor!« pomeni: »Vrzi v gnoj!« Valvasor omenja tudi predvovsko graščino, ki pa v njegovih časih in tudi pozneje ni bila graščina, kakor sta bila Turn in Hrib (Obergrötschach), temveč je bila pristava cistercijskega samostana v Vetrinju pri Celovcu. Graščina je imela vse do zadnjih časov dve veliki dvorišči: pravo grajsko, posuto s peskom in deloma tudi zasajeno z zelenjem in cvetjem, in drugo sredi razsežnih hlevov in drugih gospodarskih poslopij, pravo gnojlišče. »Dvor« je bil torej upravičen tudi v tem pogledu. Cistercijsci so izgubili Vetrinjo in predvovsko pristavo pod cesarjem Jožefom II. S priženitvijo v rodbino novega lastnika, čigar nemška imena se ne spominjam, je prišla pristava s posestvom vred v roke drugega sina turnskega Urbančiča, tako

Domače vesti

• Za 16. zrakoplovno razstavo v Parizu, ob prvem kongresu zrakoplovne geografije in 3. kongresu zrakoplovnih transportov prireja »Putnik« potovanje v Pariz, ki bo trajalo 12 dni. Odhod iz Beograda 22. t. m. ob 14.25, iz Zagreba ob 22.25, iz Ljubljane pa ponoči ob 1.34. Vrnitev v Beograd 3. decembra ob 7.35. Izletniki bodo ostali v Parizu 7 dni, v Milanu 1 dan, v Benetkah pa pol dneva. Cene za ves aranžma (stanovanje, zajtrk, nošanje, takse, itd.) od Ljubljane 1.550 din v III. razredu ali 1.940 din v II. razredu. Cena vožnje od Ljubljane do Pariza in nazaj stane 980 din v III. razredu, ali 1.370 din v II. razredu. Vpisovanje in vplačila pri vseh uradih »Putnika« do 16. t. m.

ZIMA - MRAZ

TOPLI PLAŠCI:
VELOUR DIAGONAL

m DIN 180.-

SOUVAN

MESTNI TRG 24.

• Slovenska sekcija Jugoslovenske ženske zveze naznanja, da so za občni zbor Jugoslovenske ženske zveze, ki bo od 13. do 15. t. m. v Beogradu dovoljeni udeleženci nam dopusti. Tako je ministrstvo prosvete za 13. 14. in 15. t. m. nevestiški čas potovanja, dovolilo uslužbenkam svojega področja dopust, kar pa je storjeno tudi za one udeleženke, ki spadajo v področje ministrstva socialne politike in narodnega zdravja ter ministrstva za trgovino in industrijo. V odredbi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je navedeno, da velja dopust od 11. do 17. t. m.

• Jubilej varaždinske bolnišnice. Te dni bo minilo 40 let od otvoritve mestne bolnišnice v Varaždinu. Prvi primarij te bolnišnice je bil dr. Malxner, ki je to bolnišnico dvignil na visoko stopnjo ter jo uvrstil med najboljše urejene bolnišnice v Hrvatski in Sloveniji.

• Žensko zborovanje, ki je trajalo samo 20 minut. V Novem Sadu je imela Matica naprednih žena svojo glavno skupščino. Od borbnice so podale kratka poročila in že po 20 minutah je bila skupščina v najlepšem slogu zaključena. Ena izmed obornic je naglasila: Ko končamo skupščino v 20 minutah, dokazujemo, da smo bolj zavzete za složno in mirno delo, kakor pa možki. — Izvoljen je bil ves dosedanji odbor s predsednico go Uvaljevo, ki predseduje Matici naprednih žena že 10 let.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno preiskanim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenčico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni s okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ost. rez. S. št. 15. 485-33

• Novi grobovi. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Zora Viskajova, po rodu Ferfilova, soproga tipografa Narodne tiskarne. G. Ivan Viskaj je izgubil vzorno življenjsko družico, hčerka skrbno in ljubečo mater. Blaga gospa je podlegla kratki, mučni bolezni. Njen pogreb bo danes ob 15. izpred mrliške veže splošne bolnišnice na pokopališču na Viču. — V Nunki ulici št. 10 v Ljubljani je umrla v visoki starosti gospa Marija Drenikova, mati znanega našega narodnega in sokolskega delavca g. Bojana Drenika ter njegovih sester Jelke in Marije. Vozno mater bo danes ob 14. spremenil k večnemu počitku. — V Pleterškovi ulici št. 4 je umrl v 70. letu starosti veterinarski inšpektor g. Alojzij Paulin. Pogreb ugodnega pokojnika bo danes ob 16. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

Glas se širi: MOTOHOVA KAVA je najboljša.

Vodnikov trg 5, tel. št. 2577;
Krekov trg 11, tel. št. 2348.

• Od veselja so se vaščani zjokali, ko je prispel v vas prvi avtomobil. V vas Blažovo, ki je pred 30 km oddaljena od Brusa, je prispel kot prvi z avtomobilom podjetnik Luka Velovč iz Brusa. Blažovo je sicer ena izmed najlepših občin v srezu kopaonikskem, a zaradi ozke ceste se še ni nihče tja pripeljal z večjim vozom, kaj šele z avtomobilom. Od Kruševca vodi preko Brusa sicer državna cesta v Blažovo, a več kilometrov pred vasio je ta cesta tako zapuščena in ozka, da je zdaj šele podjetnik Velovč s svojim avtomobilom tvegati vožnjo po njej in srečno prispel v vas. Vaščani so ga sprejeli z velikim navdušenjem in mnogi so se razjokali od veselja, ker so zdaj prepričani, da bo konec dosedanje zapuščenosti. Okolica vasi je rodovitna, vaščani pridelajo dosti raznovrstnega sadja, a vse svoje pridelke so morali doslej voziti z malimi vozički ali pa nositi daleč na trg.

• Vlom v trgovino. V eni zadnjih noči so neznani storilci vliomili v hišo trgovca in gostilničarja Blaža Matka v Dobrčah vasi pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Tatovi so odnesli več ženskega in moškega perila, več metrov razne flanelne, rjavega klota, belega platna, več parov ženskih in moških nogavic, v spekerijskem oddelku pa so se založili s salamo, strom, milom, bomboni in čokolado. Iz gostilne so vzeli šeboj 10-litrski pletenok pelinkovca, več cigare, vžigalce, dopisnic, znanek pa še nekaj govin. Orodniki so na kraju tatvine ugotovili sled tatovih čevljev.

• Abešinski novinar okraden. Policisti ugraba v Ljubljani je pred dnevi prejela iz Zagreba obvestilo, da je bil v vlakcu od Rakeka do Zagreba nedavno okraden novinar Gino Tomanio iz Addis Abebe. Na vse svete je pripotoval iz Italije v našo državo, pa mu je neznan tat izmaknil listnico iz kromodilne kože, v kateri je imel svoje dokumente in 1.000 din.

• Ovce brez pastirja. Pred nekaj dnevi je neznan mož, star kakšnih 30 let, gibal po banovinski cesti skozi Velenje čredo ovac. Bilu Sv. Janža na Vinski gori so te ovce na doslej nepojasnjen način izgubile svojega gonjača. Bilo je vsega skupaj 6 ovac, med njimi 2 črni, 4 bele, in pa še mlado jaguče, ki so ga pa, ko je ostalo prepuščeno samo sebi, raztrgali psi. Vsa znamenja kažejo, da so bile ovce neke ukradene, a ker tat ni bil srečne roke, da bi jih dobro spravil v denar, jih je pustil na cesti in pobegnil.

• V enem mesecu bo Vrgorsko jezero izsušeno. V primorski banovini je pred ključkom veliko javno delo, na katero so se pripravljali dolga desetletja. V kakih osmih dneh bo dovršen tunel, ki bo odvajal vodo iz Vrgorskega jezera, ter izpremenil na ta način jezero in veliko močvirno področje v kompleksno rodovitno zemljo. Tunel je dolg 2.130 m, padec znaša 7,50 odstotkov in tako bo lahko po njem v eni sekundi odtok 30.000 litrov vode. Jezero dosega ponekod globino 15 metrov in vsa voda bo lahko otekla v kakih 30 dneh iz 14 km dolgega in nad 3 km širokega jezera. Pridobili bodo tako nad 3400 ha rodovitne zemlje. Vrednost letnega pridelka na površini sedanjega jezera in močvirja bo predstavljala 7 milijonov in bodo tako stroški zgradbe tunela ali kanala izplačani že z eno žetvijo. Pod Avstrijo so bili prvi načrti za izsušitev predloženi že leta 1886., a s tem problemom so se bavili tudi Benečani.

Nobena gospa ne sme pozabiti, da je »Oven« odlično terpentinsko milo domače izdelke! Zato ga vedno zahtevajte pri svojem trgovcu!

AFERA NATAŠE ROGIN

Višine in nižine človeškega snovanja v veliki francoski drami iz vrtnice Pariza

in glavni vlogi RAIMU in MICHELE MORGAN

Premiera! KINO MATICA 21-24 Ob 16., 19. in 21. uri

• Zanimiva gangsterska četvorica. Ponovno smo poročali o roparskem napadu, katerega so pripravili v čakalnici zagrebškega zobozdravnika dr. Kleinkindla trije mladi postopaki, ki so se pod krinko trgovskih uslužbenecv priključili v stanovanje ter tam zvezali dekle Kristino Jankovič. Nameravali so zdravnik, takoj ko bi se vrnil iz mesta, pobiti na tla ter izropati njegovo stanovanje. Mladi zločinci so bili pripravljeni tudi na umor, saj je zvezana Kristina slišala njihove razgovore. Policija je po drznem napadu, ki je bil izjalovljen le po srečnem naključju, posvetila vso pozornost mladim postopacem in tako zajela najprej nekega Zlatka Basaro, ki je bil nekdanji zaposlen v tehnični delavnici dr. Kleinkindla. Basaro je napravil načrt za napad, narisal je vse zdravnikove prostore, na delo pa so se podali trije njegovi pajdaši: Stanko Kanjuh, Aleksander Cingula in Drago Golc. Vsi so bili že večkrat vpisani v kriminalni razvidnik, čeprav ni najstarejši dosegel niti 22 let. Cingula je znan tudi italijanski policiji. Sam je zdaj priznal, da je bil pomočnik nekega italijanskega vliomilca. Ta je nameraval v kratkem preseliti torišče svojega delovanja v Zagreb. Italijanski vliomilec ima pripravljeno človeško roko in z njo zapušča tam, kjer krađe in ropa, odtise prstov, da bi tako zabil vsako sled. Tudi Cingula je imel namen si preskrbeti v mrtvašnici roko kakega mrljca, da bi z njo ravnal po zgledu svojega italijanskega učitelja. Kakor smo že poročali, so se vsi štirje mladi zločinci vzposobili za zločin: ske pohode tudi iz kupov šund-literature.

• Obsodba dveh mladoletnih zločincev. Pred zagrebškim sodiščem sta stala dva mladoletna vajenca, ki sta pred meseci v neki garaži na Kaptolu zavratno umorila vajenca Zdenka Puha ter odpeljala iz garaže avtomobil, da bi se odpeljala z njim na pustolovno potovanje, za kakršno sta se bila navdušila pri čitanju pustolovskih zgodbic. Starejšega zločinca so obsodili na 10 let robije, mlajšega pa bodo poslali v poboljševalnico za pokvarjeno mladino v Glinu. Obsojenca sta bila z obsodo zadovoljna, zastopnik javne obtožbe pa je vložil priziv, češ da je kazen premala.

• Potovanje v Sofijo in za obisk rilskega samostana. »Putnik« organizira skupinsko potovanje v Sofijo od 19. do 25. t. m. Odhod iz Beograda v soboto 19. t. m. ob 23. Iz Sofije bo prirejen skupinski izlet v rilski samostan. Cene so: Beograd — Sofija — Beograd, brezvlak III. razred din 400., III. razred din 270.; Niš — Sofija — Niš III. razred 240., III. razred 170 din. Ves aranžma v hotelih din 350 ali 430. Prijave v vseh uradih »Putnika« do 16. t. m. zvečer.

• Od 3. do 4. decembra avtobusni izlet v Gorico in Trst. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel »Slon«, tel. 26-45.

Iz Ljubljane

u— Prirodoslovno društvo otvori poljudno znanstveno predavanje za letošnjo sezono s predavanjem filma »Življenje v morju«, ki ga je napravil sin bivšega francoskega ministrskega predsednika g. Painlevé. Predstava filma bo ob sodelovanju Francoskega inštituta in Jadranske straže in sicer v torek 8. t. m. točno ob 18. v dvorani kina Slove.

u— Spored koncerta Ljubljanskega komornega kvarteta, ki se bo vršil v ponedeljek 14. t. m. ob 20 v veliki Filharmonični dvorani, obsega naslednje točke: R. Zilka: Godalni kvartet (Andante sostenuto-Allegro con spirito, Andante pastorale. Presto agilmente). Beethoven op. 59 št. 2 v e-molu Allegro. Molko adagio. Allegretto. Finale. Presto. Verdi: Godalni kvartet v e-molu (Allegro, Andantino. Prestissimo, Allegro assai mosso). Vsa tri dela se v Ljubljani prvič izvajajo. Vse ljubitelje komorne glasbe opozarjamo na ta koncert, čigar izvajalci nam jamčijo za prvovrstni umetniški užitek. Vstopnice so že od drevs dalje v prodaji v knjižarni Glasbene Matice.

u— Dvorkovi knjižnica v Gregorčičevi ulici si je nabavila v zadnjem času več novih knjig, ki jih svojim odjemalcem prav toplo priporoča.

u— Predavanje SPD. Letošnje predavalno sezono prične Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v četrtek 10. t. m. ob 20. v dvorani Delavskih zbornice. Predaval bo g. dr. Reya Oskar o vremenju v planinah; predavanje bo spremljano s številnimi sliki in filmi. V svojem predavanju bo govoril o začetku vsega vremenjskega navedanja, kaj je vzrok vremenjskim spremembam, razložil bo značilne vrtnice, ki prinašajo slabo vreme in njim nasprotno tvorbo, poplave z visokim zračnim pritiskom, ki prinašajo lepo vreme, uvedel bo poslušalce v prihod in odhod slabega vremena v planinah. Dotaknil se bo še številnih drugih vprašanj, ki so važna za planince, da si more nastaviti pravilno vremenjsko prognozo za svoje izlete v planine. Planinci, pridite v čim večjem številu na zanimivo predavanje.

Robert Stolzova zabavna opereta
Ob 16., 19. in 21. uri
KINO UNION
Tel. 22-21

GLASBA ZA TEBE

Magda Schneider, H. Söhnker, Paul Kemp in Fr. Imhof

u— Pododbor združenja rezervnih oficirjev v Ljubljani naznanja svojim članom, da je dobil na razpolago deset brezplačnih vozovnic za pot k slavni gori v Novi Sad. V zadnjem času prispelje vozovnice so članom na razpolago v društveni pisarni danes od pol 19. do pol 20. ure.

u— Premestitev poštnih uradnikov. Prestavljeni so g. upravnik Cof Ivan od pošte Ljubljana II. k poštni direkciji, na njegovo mesto pride inšpektor g. Jože Jakše, od pošte Ljubljana III. pa je premeščen inšpektor-upravnika g. Ivan Rabič na pošto Ljubljana I., in pride na njegovo mesto višji kontrolor g. Tomo Vidmar kot upravnik iste pošte.

u— Predavanje v društvu »Pravniki«. V sredo 9. t. m. ob 18. predava v dvorani šte. 79 justične palače g. univ. profesor dr. Milan Škerlj o temi »Poslovanje gospodarskih zadrug«.

u— O človeški posajljivosti, pa tudi o človeški poštenosti govorijo seznama, ki jih prejemanje sleherni mesec od uprave policije in ki navajajo izgubljene in najdene predmete. Kaj vse se je n. pr. našlo v letošnjem septembru? Dva tisočaka v modrem zavijku, cela vrsta »otokov«, zlata zapestna ura z zlato zapestnico, srebrna zapestna ura s tenko zlato verižico, zlata zapestna ura na usnatjem traku, potem še vrsta zapestnih uric, zlatih zapestna ura, ki ima na zadnji strani gravirano: »Moji Miki 24. 12. 1915«. Potem je bilo izgubljenih več različnih listnic. V eni so bili štiri tisočaki in legitimacija na ime Matije Lupše, v drugi denarnici pa je bilo 900 din in orožni list na ime Rudolfa Deržaja. Nadalje so bile izgubljene različne knjige, aktovke, ročne torbice, nežnički in tudi samokres. Najdenih predmetov, prijavljenih policijski upravi, je seveda mnogo manj, a vendar so med njimi nekateri prav mični. Poštenjaki so vrnilili: »otok«, 50 din, rjavo denarnico z 200 din

in vozno karto za Kamnik, denarnico z 200 din in vozno karto za Kamnik, denarnico z manjšimi vsotami denarja, zlato ovrtno verižico s podolgovatimi členi, brošo, naočnike, hranilno knjižico, siv možiki klobuk in aktovko z enim celim parom umazanih nogavic (ne vemo, ali možiki ali ženski), v železnških vozovih so septembra našli nič manj kakor 74 denarjev, 7 palic 14 aktovk, 20 klobukov, 5 slamičkov, 14 čepic, potem pa celo vrsto jopic, plaščev, kovečgov, različne velikosti, steklenic, naočnikov, nahrbtnikov, čevljev, galoš in različne drobnarije, pa tudi štiri stotake zlat prstan, dve denarnici z manjšo vsoto denarja knjige in zapestno uro. »Kakor kažejo oba seznama, je poštenost najditeljev še vedno v veliki nesorazmerni z ljudsko pozabljivostjo.

u— K poročilu o tramvajem karambolu v št. Vidu v nedeljski številki in v ponedeljski izdaji nam ravnateljstvo elektricne cestne železnice pošilja pojasnilo, da nista trčila dva stara opatijska voza, temveč brodska voza št. 21 in št. 26, ki imajo najmodernejša motorje. Zavore so bile popolnoma v redu in voz št. 26, ki je povzročil trk je imel pri vožnji proti št. Vidu tako ročno kakor tudi električno zavoro po izjavi voznika samega popolnoma v redu. Tudi takojšen poizkus po karambolu je dokazal, da je bilo vse v popolnem redu in je motor z zavorami po trku popolnoma v redu deloval. Nesrečo je treba pripisati zelo opazni mokri progi in listju na njej ter deloma tudi prehitri vožnji in pa prekasnem pričetku zaviranja. Vsi vozniki cestne železnice vedo, da morajo pri opozkih tračnicah začeti prej zavirati! kakor pri suhih. Komisija je ugotovila, da je voznik pričel pesek iztresati že pred postajo pri kapelici ter ga je iztresal prav do trka v dolžini okrog 110 m. Tudi kar se tiče očitanja da se nihče od uprave mestne cestne železnice ni podvil na kraj nesreče in da je bilo to dejstvo deležno graje, je dopisnik v zmoti, ker sta tramvaja trčila ob 7.24. a ravnatelj je bil na kraju nesreče že ob 7.48. ko je prej takoj po obvestilu nesreče poslal obratni voz s pomožnim delavstvom iz rem'ze in so iz ravnateljstva skušali telefonirati reševalni postaji, toda niso mogli dobiti zveze, kakor je niso mogli dobiti iz št. Vida, ker je bil telefon reševalne postaje zaseden, nato pa je bilo javljeno, da sta oba reševalna voza zaposlena. Že v soboto dopoldne je bilo v pisarni ravnateljstva zaslišanje v navzočnosti orožniške patrulje iz št. Vida. Zaslišani so bili samo uslužbenec cestne železnice, a orožništvo samo bo zaslišalo še priče potnike, ki so stali ob vozniku, ki ni mogel zaustaviti voza ob pravem času. Trk je bil zato tako močan, ker je bil voz, ki je prihajal iz Ljubljane, ustavljen pred vzhodno kretnico, torej pred kretnico proti Ljubljani, in je bil tako močno zavrt, da pri trku ni mogel odjehtati. Vsi tramvajski vozniki se ponosi natančno pregledajo in preizkusijo v delovanju ročnih zavore in aparatov za posipanje peska, pri jutrnjem izvozu ima pa močvost nalog, da takoj preizkusi električne zavore delovanje aparatov za posipanje peska in ročne zavore. Pri tem ima pa osebje tudi najstrožji nalog, da pri ugotovitvi kakršnekoli motnje v zavornih vozov takoj odda v delavnico. Voz je pred trkom napravil že tri vožnje iz št. Vida v Ljubljano in nazaj brez najmanjše motnje v delovanju navedenih naprav. Kar se pa tiče želje po izpolnitvi voznega parka, javnost itak ve, da ga uprava neprestano izpolnjuje in ga bo tudi dopolnila.

u— S smrtjo mu je grozil, ker je bil odpuščen. V nedeljo zvečer je bila policija iz nekega kina v mestu naprošena, da enemu izmed biljeterjev nudi obrambo in pomoč. Pred poslopjem kina se je med zadnjo večerno predstavo pojavil 46letni I. F., bivši delavec tobačne tovarne, ki je bil svoj čas odpuščen, ker so mu prišli na sled, da je iz tovarne na tihem odnašal cigarete in tobak. Pri tatvini ga je zasledil vratar tovarne S. C., ki je v kinu v prostih urah zaposlen kot biljeter, in na njegovo prijavo je bil delavec takrat postavljen na cesto. I. F. je že nekajkrat grozil vratarju, da bo ob prvi priliki obratunal z njim. V nedeljo zvečer je prišel v kino in poizvedoval ob vhodu, kdaj hodi S. C. iz službe. Vratar se je po pravici ustrašil, da bo napaden, in je policijo zaprosil pomoči. Prišel je stražnik, ki je nevarnega moža povabil s seboj. Pri osebni preiskavi so našli pri njem velik kuhinjski nož, toda aretirane se je sam začudil, ko so mu ga iz žepa privlekli na dan. Pripovedoval je, da je popoldne doma na vrtu rezal solato, pa ga je najbrž pomotoma vtaknil v žep. Priče pa so vendar izpovedale, da je že nekajkrat ob večernih urah prihajal pred kino, povpraševal po vratarju in od daleč grozil. Policija ga je izročila sodišču.

Artin

sredstvo za čiščenje pri slabih prebavi. 2 kom. din 1.50; 12 kom. din 8.—, 60 kom. din 27.—
Reg. S. br. 31888-38

u— Tramvajsko progo na Rakovnik že delajo in bo podaljšek sedanje proge dolg 550 m, da se bomo z električno cestno železnico vozili prav do konca ograje igrišča SK Korotana pod rakovniško cerkvijo. Stroški za ta podaljšek bodo znašali 461.000 din ter bodo poravnani deloma iz prihrankov, deloma pa iz investicijskega posojila 6.725.854 din, ki ga je mestna občina dobila pri Pokojniškem zavodu za nove tramvajске proge in vozove. Delno bo proga imela žlebičaste tirnice, delno pa tudi železne ške, ki jih je prodala direkcija državnih železnic v Ljubljani. Obistnivo, ki se vozi po novi progi k Sv. Križu je z železniškimi tračnicami zadovoljno, ker jo zaradi lesenih pragov vožnja po njih zanj ne mirnejša. Gotovo se bomo za Miklavža že lahko peljali na Rakovnik s tramvajem. Pomladi bo obnovljena tudi tramvajska proga od magistrata do Sv. Jakoba ter bomo v tako imenovani mrtvi sezoni morali zaradi kanalizacijskih in drugih cestnih del spet nekaj časa potrpeti ter hoditi peš z Mestnega trga do Sv. Jakoba, dalje se bomo pa vozili po popolnoma novi progi električne cestne železnice. Ker inženjerji že pripravljajo načrte za prepotrebno progo na Posavje in za podaljšek proge v Mostah, upamo, da se tudi te želje kmalu izpolnijo.

u— Čevljarstvo delavnice je izpraznilo. Pred nekaj dnevi je pomoči neznan tat obiskal delavnico čevljarstva mojstra Josipa Štoklja v Pokopališki ulici v Mostah. 2 njim je izginilo 5 parov različnih popravljenih čevljev, 16 parov gumijastih pet, nekaj usnja za podplate, budilka in še nekaj drugih predmetov, da trpi čevljar precej občutno škodo.

Iz Maribora

u— Krstna predstava Stankertjeve »Prevarice, zelo dramatične igre, zajete iz sodobnega mestnega življenja v naših Slovenskih gorah, je pripravljena za soboto 12. t. m. Bo to prva letošnja krstna predstava dramskega dela mlajšega domačega pisatelja, ki je obenem član Narodnega gledališča v Mariboru.

u— Poročil se je 5. t. m. inž. Viktor Lindner s prof. Svetko Matkovič. Poročnik priča sta bila ženinov oče Henrik Lindner in nevestin bratranec Zoran Hribar. Poročil ju je v trnovski cerkvi v Ljubljani g. Franc Finžgar, župnik v pokloju.

u— Posestne spremembe. Posesnik Emanuel Gaube iz Špičnika je kupil od posestnika in gostilničarja Josipa Hometra hišo št. 13 v Linhartovi ulici za 180.000 dinarjev. Krojaški mojster Leopold Kolokol je prodal Josipu Grčiču stavbni parceli na Pobreški cesti 6. a za 17.000 dinarjev. Josip Grčič pa jo je za isto ceno prodal Društvu za zidanje nove župnijske cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru, ki namerava tukaj zidati novo župnijsko cerkev.

u— Gradili bodo. Marija Frangež, žena čevljarstva mojstra, je dobila dovoljenje za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Dalmatinovi ulici 18. Ciril Konecnič je dobil gradbeno dovoljenje za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Beograjski ulici 23, upokojeni železničar Franc Gol pa za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Mejni ulici 13.

u— Prodajalec namiznega sadja, ki so bili doslej na Trgu svobode, a za časa regulacijskih del na Glavnem trgu, so se morali v ponedeljek preseliti na zapadni otok pred Marjino soho. Za Marjino soho so se vzdali podzemni transformator in pridejo tja po končani regulaciji prodajalci sadja in cvetlic.

u— Zasilen pristaneč. Včeraj popoldne so Mariborčani opazili domače letalo, ko se je dvignilo s tezenskega letališča z jadrnim letalom. Jadrino letalo se je kmalu odklopilo in se v lepih spiralah spustilo na travnik nad Kamniškim drevoredom. Kmatu na to pa se je blizu njega spustilo tudi motorno letalo, ki je pristalo na bližnjih njivah. Motorno letalo je kmalu nato spet startalo in odletelo proti letališču, dočim so morali jadrno letalo tja prepeljati.

u— Boksar, nož, kol, kamenje. Prava fantovska bitka se je razvila v neki gostilni pri Devici Mariji v Brezju. Sredi gneče je oblezel nezavesten na tleh 23-letni mešarski pomočnik Tomaž Velečič. V bolnišnici so ugotovili, da izvirajo poškodbe na glavi od udarcev z boksaarji. — V Zgornji Kungoti so se tudi v neki tamonjski gostilni spoprijeli domači fantje. Z nevarnim vbojavanjem v vratu se je zgrudil ves krvav na tla 38-letni delavec Friderik Judar iz Pobrežja. Judarja so prepeljali v bolnišnico. — Zrtve kamenja pa je postal kovač Franc Anton iz Studene pri Bretnicah. Obhut s kamenjem je oblezel v Smetanovi ulici s težjimi poškodbami po glavi. Odpremili so ga v bolnišnico.

u— Razdejanje. V Vodolah je bilo 17. junja pri vinčarju Mihaelu Springerju pravcato razdejanje. Vinčarjeva sorodnika 61-letni vinčar Josip Harb in njegov 43-letni sin Anton Harb sta skupno z 42 letnim delavcem Mačkom s sekiro razbila hišna vrata. Vsi trije so potem razbili druge predmete in Springerja premikastili. Vsi trije so se morali zagovarjati pred krožnim sodiščem. Josip Harb je bil obsojen na 14 dni strogega zapore, Anton Harb na 10 dni strogega zapore, Ivan Maček na 10 dni strogega zapore.

u— Zopet vliomilci na Kralja Petra trgu. Še neizsledeni nočni zlikovci so se pojavili v urani g. Jakoba Mulavca na Kralja Petra trgu. Daktiloskop Grobin in policijski organ sta doglala, da se je vliomilec skril v veži. V veži je prišel najbrže preko dvorišne ograje. Lesena vrata so se sicer udala vliomilečevemu orodju, vendar pa je dal lastnik nedavno napraviti še druga železna zaščitna vrata, tako da se vliomilec načrt ni posrečil. Radi poškodbe lesenih vrat cenijo škodo na približno 1000 din. Zanimivo je, da se v zadnjih mesecih v določenih presledkih ponavljajo primeri vliomov na Kralja Petra trgu. V dobi 12 mesecev so bili izvršeni številni vliomi, tako v skladišče trdnje Jugotekstil, v Mavričovo trgovino, v Savostovo lekarno in nedavno v poslovalno prostora trdnje Motoroli. Zdi se, da gre za določeno vliomilce, ki že delj časa strašijo po Kralja Petra trgu.

„Tekstilna“ industrija na Aljaski

Ta dolga upogljiva cev ni nič drugega nego kitovo črevo, iz kakršnih izdelujejo Eskimi svoja nepremočljiva oblačila

Bogata Grenlandija

Oljne lise, ki so vredne milijone — Pod večnim ledovjem Grenlandije domnevajo ogromne naravne zaklade

V romanu o bodočnosti in tudi v znanstvenih razpravah se je pojavljala vedno znova misel, da je bodočnost svetovnega gospodarstva v polarnih ozemljih. Tu so v zemlji zakopani zakladi, ki bodo nekoč spremenili obličje sveta.

Tega mnenja je tudi Danska, ki ima v Grenlandiji ogromen kos arktičnega ozemlja. Doslej smo to deželo poznali le po kilometrsko debelem ledu, ki pokriva njeno površino, toda Danska je bila mnenja, da utegnejo pod večnim ledovjem vendarle ležati ogromni naravni zakladi in je v ta namen organizirala že dolgo vrsto raziskovalnih odprav, pred vsem pod vodstvom znanega učenjaka dr. Langeja Kocha. Sedaj poročajo, da sta dr. Koch in ravnatelj grenlandijske uprave v Kodanju Daugaard-Jensen odšla na zelo zanimiva pogajanja v inostranstvo.

V Severni Kanadi so kakor znano odkrili že ogromna naravna bogastva, ki jih tudi z uspehom izkoriščajo. Grenlandija je geološko precej podobna Severni Kanadi, bržkone je z njo bila nekoč celota. Verjetno je zato, da tudi glede naravnih zakladov ne zaostaja za Severno Kanado.

Danska sama pa nima dovolj strokovnjakov in tudi ne denarja, da bi mogla te domnevne zaklade izkoristiti, nima dovolj sredstev in ljudi niti za raziskovalno delo. Tu gre za načrte, ki jih trimilijonsko ljudstvo, pa naj bo še tako bogato, kakor je dansko, ne zmore brez tuje pomoči in iz tega razloga se bodo pogajali sedaj z inostranstvom. Morda bo pri izkoriščanju grenlandijskih zemeljskih zakladov udeleženi več dežel. To je odvisno v prvi vrsti od tega, kar ve povedati dr. Koch, ki je ogromni otok arktičnega pasu doslej najbolj raziskal.

Arktida je svet v gospodarskem pogledu že marsikatero krat presenetila. Baš je minilo dvanajst let, ko je ubog norveški ribič odkril prva »pokopališča kitov«. Takšna »pokopališča« predstavljajo milijonska imetja kakor manjši rudniki. Odkritelj je zaslužil vsakega malenkost okroglo 150 milijonov dinarjev. Povedal je, kako je postal pozoren na to zlato jamo. Na vodi so plavale velike oljate lise, kakor da se je na tem kraju potopil petrolejski parnik. Ker ob vzhodnem robu Grenlandije takšnih parnikov ni, je bilo treba najti drugo razlago. Vzel je poskušno oljate vode in je ugotovil, da gre za ribje olje. Na morskem dnu so ugotovili potem stotine mrtvih kitov.

To odkritje je bilo za gospodarstvo visokega severa izredno pomembno. Morje je tu odkrilo najlažjo možnost, da prideš do ogromnih količin kitovega olja, ki ga pridobivajo po vseh pravilih. Od tistega časa velja odkritje oljne lise na arktični morski površini med ribiči več nego odkritje celega tropa živih kitov.

Novi italijanski poslanik v Parizu

Italijan, ki vlada je imenovala za svojega novega poslanika v Parizu Rafaela Guariglia (slika)

Na poti do poroke umoril zaročenko

V Trieru so obsodili na smrt nekega 21 letnega Leitgesa, ki je bil na izredno surov način umoril in oropal ter oklevetal svojo zaročenko.

Ko razmerje med obema mladima človekoma ni ostalo brez posledic, so mladeničevi starši šli k poroki. Mladi mož se je sprva upiral, potem je pristal na to, dočel je dan poroke in je prišel tistega dne k stanovanju zaročenke, da oddeta na poročni urad. Namenoma je tedaj vodil nesrečnico skozi gozd, in sicer tako, da je stopala pred njim. Po poti je pobral kamen. Na klanec je dekletu spodrnilo, v istem trenutku jo je Leitges z vso silo udaril s kamnom po čelu, udaril je še trikrat, štirikrat in ji lobanjo popolnoma razbil. Nato ji je z žepnim nožem prerezal grlo in pokopal truplo v gozdu. Z zneskom 15 mark, ki jih je pobral žrtvi, je odšel nato na neki sejem v sosednem kraju in s drugimi fanti vse zapil. Ko je prišel domov, je pripovedoval, da si je bila zaročenka premislila in da je odšla rajši k nekemu bivšemu svojemu fantu v Trier. Šele po dveh tednih so zasumili kločin in opozorili policijo, ki je še istega dne odkopala truplo in storilca prišla.

Žrtve vojne

V nekem govoru pred člani Britanske legije je dejal britski minister za pokojnine Ramsbotham, da so bivši bojevniki danes največji zagovorniki mira. Ta čas, je izjavil minister, je še 420.000 vojnih ranjencev in pol milijona svojcev v svetovni vojni padlih vojakov, ki prejemajo pokojnine. V bolnišnicah leži še vedno 2000 pohabljenec iz svetovne vojne. »Zelzel bi si,« je zaključil Ramsbotham svoj govor, »da bi tisti, ki so nastopali za odločnejše obnašanje in ostrejšje ukrepe med zadnjo krizo, stopili za nekoliko dni skozi te bolnišnice in si ogledali človeške razvaline vojne, ki je že skoraj četrto stoletja za nami. Vi vsi boste lahko občutili, kako mi je bilo pri srcu, ko sem med krizo pripravljaval vse potrebno za nadaljnje razširjanje teh krajev strahote.«

Britski minister ni govoril o tem, za koliko časa je neodoljnost zapadnih volesl prepeljala vojno. Primeri Španije, Kitajske itd. tudi ne kažejo, da bi bila ta metoda kaj uspešna.

Polet okrog zemlje

Britski letalski polkovnik Eitherton, ki je pred nekoliko leti zbudil občudovanje vsega sveta s svojim drznim poletom nad Mountom Everestom, se pripravlja za polet brez pristanka okrog zemlje, in sicer nad ravnino. Kurivo mu bodo nadomeščali v zraku. Eitherton, ki ga bodo spremljali trije ali štirje možje, upa, da bo za svoj polet porabil teden dni.

Filmska zvezda padla z nebotičnika

Znana filmska igralka Dorothea Haleova, ki se je proslavila posebno v filmu »Katarina Velika«, je postala žrtev nesrečnega naključja. Ko je odprla okno svoje sobe v 18. nadstropju nekega newyorškega hotela, je izgubila ravnotežje in padla v globino, kjer je obležala vsa razbita.

Aljehin in Flohr se ne bosta borila

Kakor poročajo iz Holandske se boj za svetovno šahovsko prvenstvo med Aljehinom in Flohrom ne bo mogel vršiti. Poskušali so dobiti denarna sredstva za to, pa ni uspelo.

Kit s harpuno v trupu

V Tromsøju na Norveškem so pred kratkim raztelesili kita, ki so v njegovi tolšči odkrili popolnoma vzraščeno harpuno. Harpune te oblike so zadnjič uporabljali pred 40 leti, iz tega odkritja torej sledi, da je žival bila stara najmanj pol stoletja, kajti za mlajšo žival bi bila takšna rana brez-pogojno smrtna.

Podtalna železnica za Chicago

Chicago dobi sedaj podtalno železnico. Za njeno gradnjo so določili 40 milijonov dolarjev. Že trideset let so se v mestni upravi pripravljali zavoljo te železnice, pojavljali so se vsak dan novi načrti, sedaj pa so prejel takšnega, da je potegnil večino mestnih očetov za seboj.

Narava štedi Zakaj odpada v jeseni listje

Drevesa in grmi gube svoje zadnje liste in začenjajo »zimsko spanje«. To odmetavanje listja ni nič drugega nego ukrep štedljivosti. Pozimi ni dovolj sončne energije, da bi lahko spreminjala ogljikovo kislino zraka v rastlinske sestavne snovi, zato postanejo zeleni listi, katerih barvilo to presnavljanje omogoča, odveč. Da bi rastlini zavoljo nezadostnega dovajanja hrane sa jih spravljajo v lesne dele debla, ki so postali nepotrebni, ni nobene druge pomoči, nego da jih žrtvuje in si jih spomladi ustvari na novo. Samo ta žrtev omogoča rastlini, da prenese zimo. Ob nastanku listov se stori zato tkivo, ki z lahkoto razpada in omogoča tudi lahek odpad listov. Pred tem pa mora rastlina izvršiti seveda drug ukrep.

V listih so poleg barvila še druge važne sestavine, ki jih potrebuje rastlina za svojo obnovo spomladi. Te dragocene snovi je treba spraviti najprvo na varno. Drevesa jih spravljajo v lesne dele debla, ki so zoper mraz zaščiteni, druge rastline pa jih spravljajo v podzemeljske korenine ali čebule. V listih ostanejo le rjavo rdeča in vijoličasta barvila, katerim se moramo zahvaliti za jesensko barvno krasoto. Ta barvila nahajamo v listih tudi spomladi in poleti, vidna pa postanejo šele jeseni, ko iz listov izginejo. Rjavo rdeča in vijoličasta barvila, tako zvana antocijani, nastanejo spomladi na novo, zato ni potrebno, da bi jih rastlina spravljala na varno. Razen teh antocijanov, ki so postali nepotrebni, vse-

bujejo odpadajoči listi, kar se tiče dragocenih snovi, le še apnene soli, te pa prehajajo z razpadajočim listjem v tla in potem kot gnojilo spet v rastlino, tako da rastlina ničesar ne izgubi, kar ji je potrebno za nadaljnje življenje.

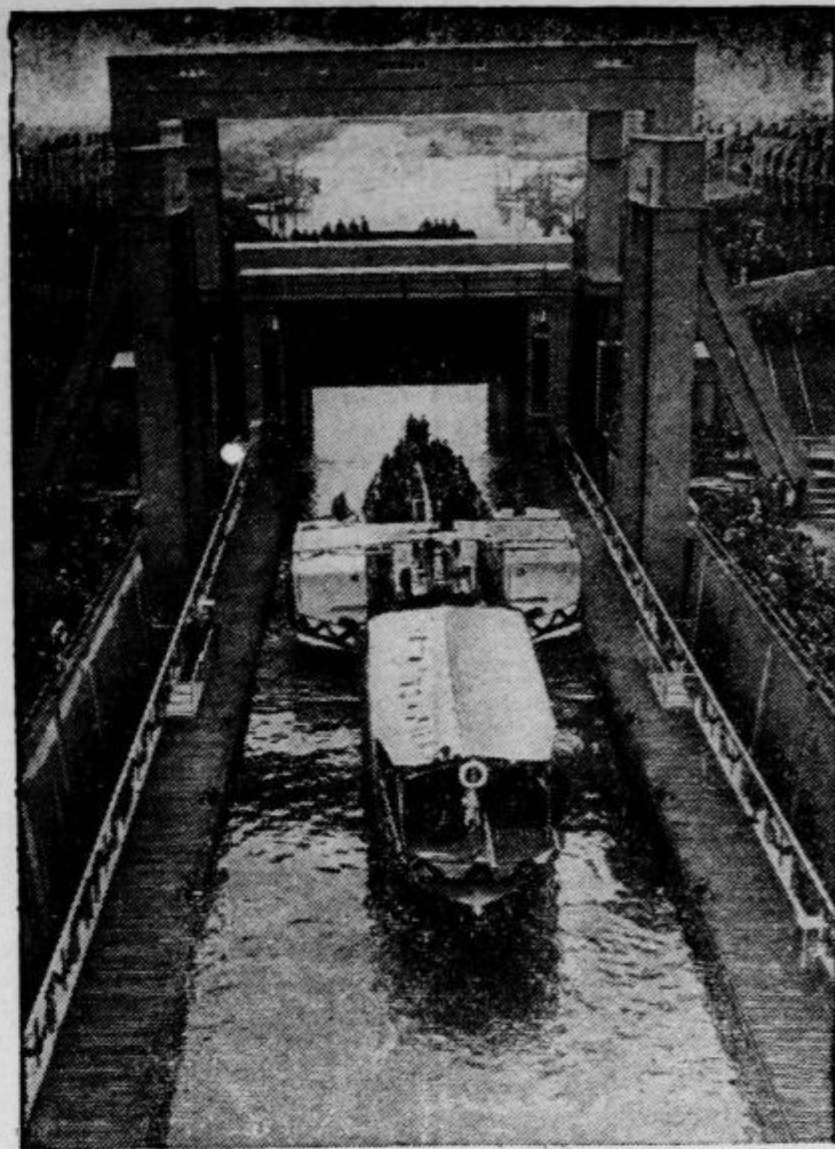
Rumunski princ pod ključem

Protiv koncu oktobra so v Rumuniji aretirali in zaprli znanega letalca princa Cantacuzena. Osumljen je sodelovanja v razpuščeno železno gardo, katero so rumunske oblasti razgale letos spomladi

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Od Rena proti Dunavu ...

Namestnik kancelarja Hitlerja Rudolf Hess je te dni otvoril začetek novega prekopa, ki bo vezal Ren z Dunavom. Svečanost se je vršila v Magdeburgu

Telefonska zveza z Arktido

Prvič odkar obstoji telefon, so imeli te dni telefonski pogovor z Arktido, in sicer med Severnovzhodno Grenlandsko in Kodanijem. Doslej neposredne telefonske zveze tu ni bilo, iz Kodanija so sicer lahko sporočali v Grenlandsko preko določenih postaj razne vesti, po obratni poti pa jih ni bilo mogoče oddajati.

Prvi obojestranski pogovor je organiziral danski raziskovalec Eigel Knuth, ki je ta čas s svojo odpravo ob Norveškem fjordu in ki je poklical nekega kodanjskega novinarja. Pogovor se je izvršil brez motenj preko danske radijske postaje Blaavanda. Šlo je torej prav za prav za radiofonski pogovor.

Eigel Knuth je uporabil majhno oddajno postajo, kakršne imajo ribiške ladje. Ta primitivni oddajnik je vendarle gladko premagal razdaljo 4000 km. Ta uspeh je ceniti tem bolj, ker na redno zvezo s severnimi postajami skoraj ni misliti. Ozra-

čne prilike so tam takšne, da so vsi pogovori odvisni od slučaja. Kodanjske oblasti so z Grenlandijo drugače v radiotelegrafski zvezi.

80 konjskih sil za gram radija

Angleška centrala za radij je dala izdelati avto, ki ga bo uporabljala samo za prevažanje te dragocene kovine, in sicer za zdravljenje pacientov izven Londona. Avto, ki ga poganja 80 k. s., vozi s seboj kvečjemu gram radija. Ta neznatna količina pa je vendarle zelo nevaren tovor. Zgraditi so morali poseben voz, da bi radij ne mogel škodovati vozaču in njegovim spremljevalcem, po drugi strani ga je bilo treba zavarovati pred zločinskimi napadi. V voz so zgradili veliko železno omaro, ki ji je notranja stena prevlečena z debelo plastjo svinca.

Po dunajski arbitraži

Italijanski zun. minister grof Ciano in njegov nemški tovariš von Ribbentrop med vožnjo po dunajskih ulicah

Iz Ismailije v Avstralijo

Trije angleški bombniki so se dvignili v Ismailiji, da bi poleteli v Avstralijo in prekosili dosednji rekord za polete v daljavo. Razdalja med Ismailijo in Avstralijo znaša 7162 angleških milj. Da prekosijo dosednji rekord, zadostuje, če eno izmed letal brez pristanka doseže južno točko otoka Celebesa, kar pomeni razdaljo 6368 milj. Rusi so kot sedanji rekorderji za neprekinjene polete dosegli progo 6306 milj. Če gre vse po sreči, bo polet trajal nekaj več nego 50 ur. Preleteti je treba tri morja, in sicer Arabsko, Bengalski zaliv in Timorsko morje. Tri britanske vojne ladje bodo v teh predelih opravljale pomožno službo in ponoči signalizirale pilotom pot z žarometi. Nad Arabijo so bombniki leteli z brzino 180 milj na uro. Vreme je bilo dokaj viharno.

Veliki knez Vladimir ne mara carskega naslova

Veliki knez Vladimir, 21-letni sin nedavno umrlega ruskega velikega kneza Kirila, je podal izjavo, da prevzame vse pravice in dolžnosti, ki mu pripadajo kot poglavarju carske rodbine. Odpoveduje pa se naslovu carja.

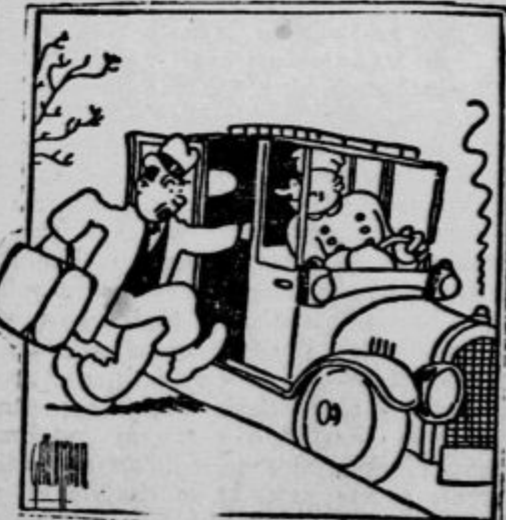
Krst v Göringovi hiši

Göringovo novorojenko so krstili te dni za Eddo. Za botra je bil kancelar Hitler.

A NEKDOTA

John Galsworthy je kot mlad pisatelj poslal dve svojih prvih del z vdanim posvetilom Bernardu Shawu. Ob priliki ga je povprašal, kako mu knjigi ugajata. »Obe mi čedalje bolj ugajata,« je odvrnil Shaw. Galsworthy se je čutil že polaskana in je hotel hvala skromno odkloniti, tedaj je Shaw nadaljeval: »Veste namreč, če prebiram eno knjigo, mi druga bolj ugaja, in če vzamem potem drugo v roke, imam isti občutek glede prve.«

VSAK DAN ENA

»Hitro k parniku za Ameriko — plačam dvojno voznino!«
»Da, gospod blagajnik!« (Politiken)

PAUL RIPSON

Stratosferski pilot

Roman

— Seveda se spominjam, čeprav sem bila to že skoraj pozabila. Pokrili ste me neznanko takrat s svojim plaščem, ker ste se bali, da se prehladim.

— Da, že takrat ste me očarali in bil sem na prvi pogled ves zaljubljen v vas. To vam danes lahko povem. In potem sva se slučajno sestala na letališču in sledil je oni usodopolni let.

— Da, da, in potem ste stanovali pri svojih znanih iz mladosti, pri Johnu in Miri, in ste se po vseh pravilih vanjo zaljubili.

— Miss Lea, vidim, da ste dobro informirani. Gotovo imate izborni detektivski agencijo na razpolago. Ako jo bom kedaj rabil, vas bom prosil za njen naslov.

— Silno ste pikri danes, gospod pilot.

— Torej idiva preko tega in govoriwa resno naprej. Izgubil sem službo in po čudnem naključju dobil svoje sedanje mesto, ki mi mnogo bolj ugađa kot prejšnje, in...

— In ki vam bo prineslo veliko slavo s stratosferskim poletom. Jaz ljubim take moške, ki tvegajo vse, da dosežejo izreden cilj.

— Hvala za poklon. Vidim, da ste izborni informirani v vsem, kar je tudi pravilno, saj vem, da ste glavna akcionarka Whirlwind Motors družbe. Ker pa že tako natančno, skoraj bi rekel znanstve-

no razglabljuje o najtinitih odnosih, hočem govoriti dalje.

Toda ona mu ni pustila. Čisto nepričakovano je vstala, se mu vrgla v naročje, ga objela in začela divje poljubljati. Spoznala je, da je to edina pot, da si ga osvoji, in prav je imela. Duh njenih las, vonj njenega parfuma in strastni poljubi so ga popolnoma omamili in ni bil več gospodar svojih čustev in svoje volje...

17. poglavje: Pred višinskim poletom.

Naslednji dnevi in tedni so tekli Fredu, da sam ni vedel kako. Ves svoj prosti čas je preživljal z Leo. Ona je vedno bolj odpuščala svojo nekdajšnjo družbo in se udajala divji strasti, ki jo poprej nikoli ni bila poznala. V Fredu je našla moč, kot si ga prej niti predstavljati ni mogla. Vsi oni mladi in starejši moški, ki jih je bila dotedaj srečevala v družbi, niso videli v njej ženske, temveč samo milijonarko, in niso imeli druge misli, kot ji ugađati in hliniti čustva, a so pri tem mislili samo na milijone, ki jih bi prinesla s seboj v zakon. In tako se je zgodilo, da se je bila že dvakrat zaročila, enkrat z nekim skrahinanim evropskim plemenitašem, a se je njenemu tajniku vedno posrečilo, da je v najhitrejšem času te nemogoče zveze razdril. Nekaj pa je manjkalo tej lepi in ponosni mladenki, namreč ljubezen. Ni se bila mogla nikoli zaljubiti v tjo dolgo ni imelo nikakega smisla.

Sele ko je stopil Fred v njeno življenje, se je nekaj v njej spremenilo. Še nikoli ni bila srečala moža, ki ji je tako diskretno kazal svojo ljubezen, a obenem tako ponosno obvladoval svoje občutke.

V začetku ga prav za prav v svojem milijonarskem ponosu niti upoštevala ni. Ko pa oni ček za 2000 dolarjev ni hotel vnovčiti in ji je s tem pokazal, da denar ni vse na svetu, se je naenkrat odprl nov svet pred njo. Kaj takega se ji še nikoli ni bilo pripetilo. Naenkrat je spoznala, da s svojimi milijoni vendar ne premore vsega. In tako se je na prav čuden način približala Fredu, o katerem je vedela, da ima neko čudno ljubezen do nje, ljubezen, kot jo poprej še nikoli ni bila poznala. Vse to je bilo povod, da je vložila en del svojega denarja v motorno družbo, o kateri je bila zvedela, da pripravljajo polet v stratosfero. In potem je sklenila, da se uči pilotiranja, predvsem zato, da bi bila bližje onemu, ki ga je na tihem občudovala.

Tisti večer, ko jo je prvič poljubil v avtomobilu, je bil zanj največji dogodek njenega življenja. Ni vedela, kaj bo iz tega prišlo, tako divje ji je kri plapolala po žilah, a imela je še toliko energije, da ga je hladno odslavila.

In slednjič je prišlo vse še mnogo dalje in tako sta obadva uživala svojo strastno ljubezen, ne brigajoča se za prav nič na svetu.

Lejtemu tajniku Cornellu seveda to ni moglo ostati prikrto. Prvo, kar je storil, je bilo, da si je dal poiskati od detektivske agencije točne podatke o Fredu. Poročilo, ki ga je dobil, je slikalo Freda v tako lepih barvah, da se je kar začudil. Zato je nekega dne stopil k Leji in ji dejal:

— Rad bi se z vami nekaj pogovoril.

— Vem, kaj želite, dragi Cornell, hočete mi odsvetovati, da se zaročim s pilotom Blairom, toda to pot si ne dam prav ničesar svetovati.

— Miss Lea, nikakor nisem prišel s tem namenom. Ne svetujem in ne odsvetujem vam prav ničesar, hotel sem vas samo opozoriti na to, da mi ne delate neumnosti.

— Hvala za to opozorilo, toda stara sem dovolj, in vem, kaj delam.

Tedaj pa je stopil tajnik bližje k njej, jo prijel za obe roki in ji očetoval pogledal v oči, rekoč:

— Miss Lea, vi veste, da sem vaš prijatelj in zaupnik, kakor sem bil prijatelj in zaupnik vašega rajnega gospoda očeta. Skrbim me predvsem eno na svetu, namreč vaša bodočnost, vaša sreča. So ljudje, ki mislijo, da je denar vse, in da mlada dama, ki ima dovolj denarja, da je lahko samostojna vse svoje življenje, ne rabi ničesar drugega, da zadovoljno živi. Tem ljudem bi vi bili sijajno preskrbljeni za vse svoje življenje. Toda to ni vse, treba je za zadovoljnost čisto nekaj drugega.

— Dragi Mr. Cornell, ne poslušam rada takšnih filozofskih besed, toda povem vam, da sem čisto vaša naziranja in da ravno te stvari v zadnjem času mnogo razmišljam. Zato pustiva vse to, ker bi me nadaljevanje tega pogovora le še bolj dražilo. Povem vam samo to, da sem zadnje tedne bolj srečna, kot sem sploh kdaj bila. Pa pustimo to. Hočem vam pokazati nekaj, kar vas bo iznenadilo.

Stopila je k svoji mizi in v zvezi iz predala legitimacijo ter jo pokazala tajniku.

— Pilotska legitimacija... Moje najiskrenejše čestitke. To je pa šlo nenavadno hitro. Kdaj ste vendar napravili izpiti?

— Včeraj jutraj.

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Izvirne pletile iz stalno ike K. Soss, — Mestni trg. 25827-1

Krojača in krojačico

Išem za takoj, Express na Bimonski cesti 2. 26227-1

Išem postrežnico

ki zna kuhati. Zelena jama Pohlino 9. 26202-1

Industrijski knjigovodja

bilancist, v razpisnem položaju, z dolgoletno prakso, v izvirno uspešno podjetje, želi spremeniti službo 1. januarja 1939. Samo prvovrstne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vizija«. 26199-1

Delavka

bolita in okrepiti za špecijalno delo v tovarni, dobi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna kavijske 777«. 26185-1

Krojaški pomočnik

dobri takoj delo. Tržaška cesta 19, Ljubljana. 25189-1

Prodajalca za bufet

sprejemata takoj Kolodvorska postaja na Jesenicah. Potrebno znanje nekaj nemščine. Reflektirane naj se osebo predstavijo. 26199-1

Frizersko pomočnico

dobro moč, proti dobri plači in vsakemu sprejemu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26212-1

Sliskarske pomočnike

in vsilence, sprejemata takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26211-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 din.

Šivilja

na perilo, ike mesto. Naslov: Angela Slokan, Ljubljana, B. 13, pošta Jukičar pri Laškem. 26220-2

Absolventka

trgovske tečaja, želi primerno zaposlitev v pisarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromna«. 26188-2

Krojaški pomočnik

ike zaposlitev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26213-2

INSERIRAJ V »JUTRO«

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

4 serijozne potnike

oz. zastopnike za angleške in nemške radio aparate sprejemem. Jako lahka prodaja, ker so abso lutno konkurenčni. Naslov v vseh posl. Jutra 25688-5

Zastopstvo

prezame dobro vpeljan trgovski zastopnik za Trboveljski rajon. — Posredni lastni avto. Cenj. ponudbe pod šifro »Soliden in pošten trgovec na ogl. odd. Jutra. 26216-5

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

CERNE — juvelir.

Jubljana, Wolfova ul. 26199-1

Filatelija

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Francoski

zbiralec znanih želi izmenjavati »en« in »sicer francoske, monaco, kolonije, finske, luksemburške in druge. Pošiljke 20 do 50 znakov naj zanimajo pošiljele priporočeno na naslov: Schmitt Joseph, 54 Rue Romuald Pruvost, 54, Lens (P.-d.-C) France. 26204-39

Oblacila

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Krzeno jopico

malo nošeno, rjavo, poceni prodam. Ogleda se jo v pekarni Zalar, na Jarem trgu. 26190-13

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Čudili se

boste cenam finih moških kamnarov, katere vam nudi tridica SNOJ JOSIP manufaktura Tyriceva 17. 26218-6

Poceni boste zapozeli

na vsi izdelki iz kupa in izrezanih kupa. — Posredni lastni avto. Cenj. ponudbe pod šifro »Soliden in pošten trgovec na ogl. odd. Jutra. 26216-5

Portretni objektiv

prodam. Better, Gradice 11-11. Poizve se od 15. do 18. ure. 26196-6

Pozor gostilničarji ali društva!

Naprodaj so mize in stoli ter Lutzova peč. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26192-4

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Kompletno spalnico

samsko, iz hrastovega lesa, poceni prodam. Ogleda se: Cernetova ul. 27. 26223-12

Lskali

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Lokal

s skladiščem, najprimernejši za špecijalno trgovino ali drugo obrt, oddam takoj na prometnem kraju v Ljubljani. Poizve se v vseh poslovalnicah Jutra. 26224-19

Trgovina z blagom

na prvovrstnem prostoru, nizka najemina, radi odstopnosti ceno naprodaj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra investicija«. 26217-19

Lokal

v centru, z vpeljano modifikacijo ugodno prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26201-19

Malo delavnico

oddam. Smartinska c. 10. 26214-19

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

komfortno, oddam 1. decembra. Medvedova 3. Poizve se istotam pri Jagodici. 26222-21

Dvosob. stanovanje

lepo, solčno, takoj oddam. Kamniška ul. 30. 26221-21

Stanovanje

solčno, obstoječe iz 4 sob in priključ, v II. nadstropju oddam takoj ali pa za 1. februar 1939. Poizve se v pisarni dr. Prilana, Miklošičeva 4-I. 26206-21

Trisobno

lepo stanovanje s kopalnico, oddam odrasli družini za 1. decembra. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26215-21

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

Opremljene sobe

z eno ali dvema posteljami, s souporabo kopalnice, ali oddam. Naslov: Aloma Company d. d., Ljubljana. 26223-23

Opremljeno sobo

čisto in razčno, oddam gosposki. Ogled od 12. do 14. ure. M. Kolar, Medvedova 38-I. 26203-23

Pisarniško sobo

svetlo, prostorno, vhod s stopnišča, v središču, takoj oddam ali 1. decembra. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarnica«. 26195-23

Sobo s štedilnikom

oddam 1. decembra na Osojah. Poizve se: Karlovska cesta 8. 26191-23

Lepo solčno sobo

v strogem centru, s posebnim vzhodom in souporabo kopalnice, oddam boljšemu gosposku. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26210-23

Zelo veliko sobo

v centru mesta, s souporabo kopalnice, in klavirja, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26209-23

Sobe išče

Eno ali dve sobi elegantni, opremljeni, vhod s stopnišča, s kopalnico, v centru, ike. »Ekspress«, Emonska c. 2. 26226-23a

Tisoče zahval prejema »MORANA«

SMRT PLEŠAVOSTI

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

»MORANA« SPLIT DELA CUDEŽ!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLEŠASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKL PIN 50-

Dopisi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Naj manjši znesek 17 Din.

E. T.

Cakaj v sredo. 26228-24

»VV«

Javi prošnjo, če močite štiriindvajsetega v Posavini. 26200-24

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali daja tje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prvovrstni trboveljski PREM OG

brez prahu, koks, suha drva audi

I. Pogačnik,

BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

KLIŠEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOG